

den röde

ARBEIDEREN

Nr. 3

1976 4. Årg. Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund

Pris Kr. 2

Svein Christiansen og Kjell Fiskerud idet de forlater Jøtul-arbeiderne med uforett sak.

Christiansen, Fiskerud & Co avvist: JØTULSTREIKEN-ET LYSENDE EKSEMPEL PÅ KLASSE SOLIDARITET I PRAKSIS

Den 19. februar gikk de 350 arbeiderne på Jøtul i Oslo ut i full streik, etter flere dager å ha gjennomført sit-down-aksjoner mot bedriftsledelsens tidligere oppsigelse av en arbeidskamerat, og forsøk på å presse andre arbeidere til å støtte oppsigelsen. Streikekomiteen redegjør selv for bakgrunnen og krava i en løpeseddel som vi gjengir inne i avisa.

Det er ingen tvil om at det er Jøtul-ledelsens usedvanlig klossete og plumpe framgangsmåte som utløste streiken. Streiken er likevel av avgjørende betydning for hele arbeiderklassen, både i sitt innhold og som eksempel.

For det første har streiken gitt et nytt skoleeksempel på hvordan DNA-og SV-influerte deler av det lavere faglige byråkratiet manøvrerer

for å knuse alle tilløp til oppsving i arbeidernes klassekampbevegelse. Under ledelse av Svein Christiansen og Kjell Fiskerud i Oslo Jern og Metall ga 15 og seinere 23 klubbtiltitsmenn først tilsynelatende full støtte til Jøtul-arbeidernes sit-down-aksjon, og truet med direkte støtteaksjoner i form av storstreik. Den virkelige hen-

Forts. s. 4

NKP INN FOR KORPORATIVISMEN- FULLSTENDIG KAPITULASJON FOR DET KOMBINERTE TARIFFOPPGJØRET

NKP har for en tid siden avholdt en faglig konferanse hvor man drøftet vårens tariffoppgjør. I en uttalelse fra konferansen heter det:

"LO's representantskap har vedtatt å gå inn for et kombinert oppgjør ved vårens tariffrevisjon. Sjøl om motstanden mot en slik oppgjørsform har vært og fortsatt er sterk på grunnplan-

et i fagbevegelsen er det viktig at motstanderne av kombinerte oppgjør ikke blir stående som passive tilskuere til de kommende tariffforhandlingene mellom LO, NAF og regjeringen.

All kraft må settes inn på å gjøre de statlige inngrep minst mulig fordelaktig for arbeidsskjøperne og gunstigst mulig for lønnstakerne"

Uttalelsen er intet mindre enn et

fullstendig knefall for borgerskapet og en konsesjon til kapitalkreftenes og deres institusjoner LO, NAF og Statens forsøk på korporativisering, og den er i høyeste grad egnet til å svekke arbeiderklassens kampkraft.

Det er verd å merke seg at det ikke er første gang at NKP har gått kapitalistenes ærend i tariffoppgjør. Foran indeksoppgjøret i 1973 foreslo NKP's

Forts. s. 5

LES...

**KAMPEN OM HAVETS
RESSURSER** Se side 3

**HØYESTERETTSDOMMEN
I KLØFTASAKEN:
EN REAKSJONÆR FARSE**

Se side 9

THAILAND Se side 7

NASJONAL SJÅVINISMEN OG ARBEIDER KLASSEN

I et intervju med Aftenposten for 30. januar opplyser verftseier Peter Y. Berg at de japanske skipsbyggeriene nå fullstendig dominerer tankskipssektoren. Dette kommer av at de produserer billigere skip enn hva som er mulig ved de europeiske verftene, og Japan er således i ferd med å skaffe seg monopol på bygging av tankskip. At de ikke vil nøye seg med tankskipsektoren mener Berg, korrekt nok, er en selvfølge, det er bare et spørsmål om tid før Japan totalt dominerer verdens skipsbygging.

Og ikke nok med det. I følge verfts-eier Berg er det ikke bare norsk skipsbyggingsindustri som står på randen av avgrunnen, det samme vil på litt

Forts. s. 6

SEIER FOR MPLA I ANGOLA

Krigen i Angola går mot en avslutning ved at MPLA vinner en fullstendig seier. Det som opprinnelig var en frigjøringskrig mot et brutalt portugisisk kolonistyre har utviklet seg til en kamp mellom frigjøringsbevegelsene hvor utenlandske makter har blandet seg inn. Begge supermaktene, Cuba og samtlige av Angolas naboland har blandet seg aktivt inn i kampene.

Årsaka til at så mange land har vist så stor interesse for den angolanske frigjøringskampen er Angolas store naturrikdommer og strategiske plassering. De to nabostatene Zaire og Zambia er økonomisk avhengig av import og eksport via angolanske havner og transportnett. Sør-Afrika ønsker et moderat regime i Angola slik at fri-

Forts. s. 2

DNA OG SV SVIKTER SKIFT ARBEIDERNE: 33.6 TIMERS UKE KREVES

Skiftarbeider Georg Vikshåland på Karmøy Fabrikker (Hydro) skriver til den røde Arbeideren:

-Vinterstid knallhardt - om sommeren umenneskelig.

Dette var kort skissert litt av de forhold skiftarbeidet ved Karmøy Fabrikker (Hydro) har å by på.

Karmøy Fabrikker produserer aluminium. Det er en produksjon som må gå kontinuerlig, dermed må de som er i elektrolysehallene gå helkontinuerlig skiftarbeid. Forholdene kan bare ka-

rakteriseres som umenneskelige - gass, røyk, varme, støv og skift. Når en på toppen av dette har endel skader, kan man selv tenke seg hvilket press arbeiderne blir utsatt for.

Hva vil det si å gå helkontinuerlig skift?

Jo, man jobber vekselvis kveldsskift, dag- og nattskift. Når man så har hatt syv av hvert skift, har man etter den nåværende skiftplan 10 dager fri. Men på grunn av at det da i løpet av et år blir for lite timer, må

man gå 2 uker dagtid.

Det er en enorm belastning å gå skift, personlig har jeg merket en klar fysisk og psykisk tilbakegang.

Dette med vanlig skiftgang er imidlertid ikke det verste. Om sommeren må man nemlig gå 4 skift, fordi bedriften ikke tar inn et ekstra skift til avløsning. Forholdet de to siste årene har vært at bedriften har kasta en pengesum til arbeiderne, fordi skiftgangen om sommeren er hardere, henholdsvis 2000 og 1000 kr. (av dette

Forts. s. 6

gjøringsbevegelsen SWAPO ikke skal kunne opprette baser i Angola i sin kamp for å frigjøre Namibia fra de sør-afrikanske okkupantene, dessuten har Sør-Afrika i likhet med EEC-landa og USA store økonomiske interesser i Angola. USA og Sovjet er i tillegg meget interesserte i å skaffe seg støttepunkter i det sørlige Afrika. Spesielt er Sovjet i beit for støttepunkter i denne delen av Afrika.

De to frigjøringsbevegelsene, FLNA og UNITA som går tapende ut av striden er de som er mest forsonlige overfor sør-afrikansk og vestlig imperialism. De progressive elementene finner en i MPLA, og det er typisk at denne bevegelsen har sterkest støtte i arbeiderbefolkningen i byene og blant arbeiderne i gruvene og plantasjonene. I tillegg til de ideologiske skillene har en også stammemotsetninger i landet, noe FLNA og UNITA har visst å benytte seg av. MPLA oppfatter seg sjøl som "progressive" og er på ingen måte erklærte marxister, men kan best sammenliknes med frigjøringsbevegelsene i de andre forhenværende portugis-

siske koloniene, PAIGC (i Guinea Bissau) og FRELIMO (i Mocambique). Begge bevegelsene har etter frigjøringskampen ført en progressiv politikk basert på sosiale reformer og politisk uavhengighet. Om MPLA fører Angola inn på samme veg er det grunn til å se meget positivt på MPLA's seier. Uttalelser fra MPLA-ledere tyder på at nettopp dette er deres ønske. En må imidlertid være klar over at MPLA består av ulike fraksjoner og at det krigsherja landet står foran en vanskelig gjenoppbyggingsperiode.

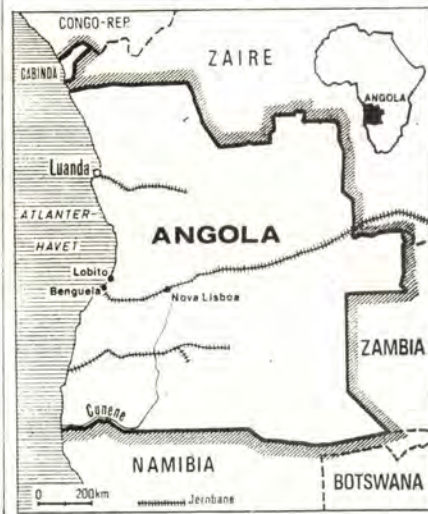
MPLA har vært helt avhengige av våpenhjelp fra Sovjet og tropper fra Cuba for å slå ned FNLA og UNITA's leiesoldater fra Sør-Afrika, Zaire, USA og Vest-Europa. Det er derfor ingen grunn til å tro at Sovjet vil avvikle fra sin vanlige praksis med å be om militærbaser og handelsavtaler som "takk for hjelpa" eller på andre måter forsøke å gjøre Angola til et støttepunkt for sosialimperialistenes kamp om verdenshegemoniet. I den situasjonen Angola er i nå er det viktig at landet ikke blir avhengig av sovjetisk

hjelp i oppbyggingsfasen, da vil det vanskelig kunne unngås at Angola faller i sosialimperialismens klør. Det er derfor viktig at vestlige land som Norge anerkjenner MPLA-regjeringa og gir hjelp til gjenoppbygginga.

MPLA har en 20-års kamp for uavhengighet bak seg. Det er ikke sannsynlig at frigjøringsbevegelsen og det angolanske folket vil gi fra seg den uavhengigheten de nå er i ferd med å vinne. Det er i alle fall ingen grunn til å tro på AKP's hysteriske utkjør mot MPLA fordi bevegelsen mottar våpen fra Sovjet. (En kan jo undre seg om ikke AKP bør revurdere sin holdning til frigjøringskampen i Sør-Vietnam om denne formen for "argumentasjon" skal anvendes konsekvent.) En representant for MPLA, A. Guinapo sa i et intervju i fjor (stikk i strid med AKP's "teori"): "Vi har behov for våpen og derfor mottar vi det fra dem som er villige til å levere oss det. Men det betyr ikke at vi på noen måte aksepterer politiske eller ideologiske betingelser av noen som helst slag." KRASNIJ

SEIER FOR MPLA

Fra side 1

Portugal

Vi bringer her et innlegg som ytrer seg kritisk om den røde Arbeiderens behandling av begivenhetene i Portugal. Redaksjonen vil deretter komme med et kort svar.

MISVISANDE OM PORTUGAL

Signaturen E. A. har i "den røde Arbeideren" i nr. 1 - 1976, eit innlegg om Portugal. I den sammenhengen gir han ein versjon av hendingane i landet den 25. nov. 1975 som er grovt misvisande. Artikkeforfattere hengjer seg utan vidare på "framstillinga" til dei vestlege borgarlege pressebyråa. Dette vitnar om mangel på nøktern revolusjonær realanalyse.

Det som skjedde i nov. -1975 hadde ingenting til felles med eit "feilslått 25. novemberkupp", "revolusjonistiske himmelstormere" etc. Det som faktisk skjedde, var at grupper av revolusjonære fallskjermjegarar sette i verk ein forsvarsaksjon framprovosert av ein serie åttak frå den portugisiske militærleiinga mot dei militære venstrekreftene i Lisboa-regionen. Ein slik provokasjonspolitik har denne militærleiinga bedrive sidan lenge før nov. - 1975. Og siktemålet har just vore å framkalla ein mot-offensiv frå revolusjonære soldatar/offiserar si side, for såleis å skaffa seg eit "konstitusjonelt" legitimasjonsgrunnlag i arbeidet med å sjalta ut dei revolusjonære venstrekreftene innafor dei portugisiske militærstyrkane. Desse åttaka toppa seg nettopp den 24. nov. - 1975, då revolusjonsrådet bestemte seg for å "gjera opp" med radikaliseringa innafor militæravdelingane i Lisboa-området. Planen var å avsetja den venstreorienterte generalen Otelo de Carvalho, og erstatta han med Vasco Lourenco. Sistnemnde blei pålagt oppgåva med å syta for "ro og orden". Samtidig vedtok revolusjonsrådet å oppløysa fallskjermregimentet i Lisboa.

Aksjonen til dei ca. 2000 fallskjermjegarane retta seg mot desse vedtaka. Soldatane frå regimentet i Tancas okkuperer natta til den 25. nov. og flybaser og ein kommandobase i Lisboa. Samtidig går 3 andre radikale einingar - artilleriregimentet RAL I, våpendepotet i Beirola og militærpolitiet - i forsvarsstilling. Militærleiinga anført av "sosialistar" og borgarpolitikarar, går til aksjon, og president Gomes erklærer unntakstilstand. Dette fører igjen til at radikale soldatar/offiserar frå skulen for

militæradministrasjon og den såkalla 5. divisjonen, okkuperer ein TV-stasjon. -Kva var krava til fallskjermjegarane? - 1) Sjefen for flyvåpnet - Morais de Silva må gå av, til likes med sjefen for 1. flyregion.

2) Flyvåpnet sine representantar i revolusjonsrådet må byttast ut.
3) Vedtaket om å oppløysa fallskjermregimentet må omgjørast.

"Forsøk på venstre-kupp iverksett av revolusjonistiske himmelstormarar?" - Avgjort ikkje. Ein defensiv motaksjon - altså eit forsøk på å ta brodden av framstøytane til den reaksjonære militærleiinga. E. A.'s framstilling om "revolusjonistar" som "vil knuse kapitalismen uavhengig av ein revolusjonær bevegelse i arbeiderklassen selv", - er i denne sammenhengen utan grunnlag. Dei aksjonerande fallskjermjegarane hadde det klart for seg kva som var siktemålet for aksjonen: "Dersom vi ville ha gjort statskupp, som alle anklager oss for, så hadde vi faktisk ikkje nøgd oss med å okkupera flybasen Montereal. Å okkupera regjeringspalasset i Belem, der våre

kamerater i militærpolitiet var stasjonerte, hadde vore leikande lett, men vi ville ikkje noe statskupp. Vi ville arbeida for revolusjonen" (Intervju i den italienske avisa "Quotidiano dei Lavoratori", - 29. nov. 1975).

Vi er heilt ut samde med E. A. i at det portugisiske proletariattreng ein revolusjonær kamporganisasjon for å gjennomføra ein sosialistisk revolusjon i Portugal. Det slår oss i den sammenhengen at E. A. ikkje synest å ha observert at det finst revolusjonære venstregrupperingar i Portugal som arbeider for å realisera denne politikken. Vi tar ikkje her opp ein analyse av desse organisasjonane - korleis dei arbeider, kva som er klassegrunnlaget deira, strategi for sosialismen, etc., men vi lovar å koma tilbake med forsøk på ein slik analyse. Her nøyer vi oss med å nemna FUR-den revolusjonære einskapsfronten, i aug./sept. 1975, og SUV-den revolusjonære soldatorganisasjonen. Desse to organisasjonane utgjør aktuelt den revolusjonære blokka i Portugal, i den grad ein her kan snakka om ei Det var tydeleg at særleg FUR meir eller mindre blei tatt på senga den 25. nov. i samband med militærleiinga sine "opprydningsaksjonar". Grunnane til dette skal vi ta opp seinare.

Vi nemner og "Manifestet til Rådsrørsla", utgitt i april 1975, m. a., av noen

av dei organisasjonane som nå inngår i FUR-SUV. Her blir det klart streka under at dei revolusjonære råda (sovjett-makt, T.S.) "er det hogaste uttrykket for sjølorgerisering. Men dette krev nødvendigvis at det blir skapt eit revolusjonært parti, som vil vera istand til - vel hjelp av ein global politisk analyse av helle situasjonen, å leia klassekampane og slik føra proletarietet fram til frigjering. . . . I fabrikkane, på landet - vel revolusjonære råd, for proletarietets diktatur, for den sosialistiske revolusjonen". (Sifert frå A. Münster: "Portugal, eitt år med revolusjon", Wagenbach, Berlin, 1975). Det desse grupperingane peikar på, er det uomgjengeleg nødvendige i at arbeidarklassa organisere seg på sitt eige sjølstendige klassegrunnlag, "proletariatet organisert som herskande klasse" (Marx), "proletariatets diktatur". Som vi ser - ikkje noen ukjend problematikk for KA. - I tråd med denne grunnkonsepsjonen presiserte leiarar for ei av "manifest"-grupperingane - PRP/BR - noen dagar før "venstre-kuppet": "Eit militært venstrekupp ville snart li nederlag. Ved å bytta ut folk i statsapparatet kan ein ikkje løysa dei økonomiske problema. For å gjera det, må dei arbeidande massane medverka. Ikkje for å applaudera ei gruppe venstreoffiserar, men i eigen-skap av dei verkelege hovudpersonane i ein revolusjonsprosess" (Sifert frå "Arbetarkamp", avisa til Førbundet Kommunist, Sverige, nr. 18-19, 1975).

Høgre-sentrum-aksjonane i nov. 1975 blei gjennomførte under påskot av at dei revolusjonære venstrekreftene førebudde "maktovertaking". Dei mest "framstående" resultata av dette verkelege kuppet er: forlenga unntakstilstand, arrestasjonar av hundrevis av revolusjonære politikarar, fagforeningsfolk, soldatar og offiserar; husundersøkingar, brev og pressesensur, etc. Klassekampen i Portugal er kome opp på eit høgare nivå - der den portugisiske reaksjonen førebels har trekt det lengste strået. Likevel har hovudtendensen i det portugisiske samfunnet det siste halve året vore frammarsjen til dei revolusjonære kreftene. Dei revolusjonære folkemaktorganane, arbeidar- og soldatkommisjonane, dvs. revolusjonær proletarisk baseorganisering, har styrka seg kraftig i denne tida. I visse distrikt har det kome til regionale samanslutninger av arbeidar-kommisjonane. Denne baseorganiseringa ber i seg kimen til dobbeltmakta, dvs. eksistensen av proletariske maktorgan ved sida av dei borgarlege statsapparatet. Parallellen til utviklinga i Chile 1972/73 er slåande. Men faren for ei "chilenisering" av den portugisiske revolusjonsprosessen er synberr. - Det neste steget til dei fascistiske og dei borgarlege "demokratiske" kreftene i Portugal vil bli forsøket på å knusa dei proletariske klasseorgana som er blitt skapt i løpet av den prosessen

som starta i april 1974. Utviklinga og styrkinga av dei proletariske klasseorgana er ein grunnleggande føresetnad for sosialismens siger i Portugal. Avslutningsvis tvekar vi derfor ikkje med å slutta oss til ei fråsegn ei gruppe revolusjonære kom med i Portugal ei veke før 25. nov. hendingane: "Vi forkastar alle statskupp av offiserar, Folkemaktorgana må utviklast, samordnast og væpnast. Denne vegen til den sosialistiske revolusjonen er den einaste som kan stogga den borgerkrigen som regjeringa provoserer fram." ("Arbetarkamp", nr. 18-19, 1975)

T.S.

SVAR FRA REDAKSJONEN:

Den kritikken T.S. setter fram mot vår dekning av Portugal-saken, er etter vårt syn et stykke på vei berettiget. Det er nå temmelig klart at den gjengse versjonen av hendingene den 25. nov. - at det dreide seg om et kuppforsøk fra venstre - er feilaktig, og at vi har vært offer for feilaktig informasjon. Vi vil imidlertid legge til at det ikke bare er vestlige, borgerlige pressebyrå som på denne måten har forvrengt sannheten, men også en rekke såkalte venstreorienterte aviser og tidsskrifter.

T.S. har videre rett i at DRA har sviktet når det gjelder å analysere grupperingene på den portugisiske venstresida. Det dreier seg i dette tilfellet om et løftebrudd fra vår side, ettersom vi i nr. 10 1975 lovet å ta for oss disse i det påfølgende nr.

Vi mottar gjerne mer stoff fra T.S. om disse grupperingene, men finner allerede her grunn til å uttrykke en viss skepsis overfor hans framstilling av f. eks. FUR's karakter av å være revolusjonær kraft. Frontens program inneholder mange uklarheter og spontanistiske talemåter, og den oppsplitting som i den senere tid har rammet den, skulle være et klart indisium på at den har rommet selvmodsigende interesser og strategier. Vi vil videre nevne at MES - en av hovedpartnerne i FUR - er sterkt syndikalistisk orientert og har et vakkende forhold til revisjonistpartiet PCP. Når FUR da stiller seg som mål å etablere en "revolusjonær enhetsregjering", kan det neppe bety proletarietets diktatur. Vi vil derfor fortsatt med styrke hevde at en analyse av situasjonen i Portugal som ikke peker på mangelen av et vel utviklet leninistisk parti, ikke er en fullgod "revolusjonær realanalyse", for å bruke T.S. terminologi. Overfor dem som både i Portugal og i Norge (jfr. venstre-SV) innbiller seg at arbeiderklassens frigjøringskamp kan klare seg uten et slikt fortroppsparti i ledelsen, er betegnelsen "revolusjonistiske himmelstormere" fortsatt på sin plass.

den røde ARBEIDEREN

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund
Postboks 2863-Kampen, Oslo 5
Postgiro: 2068427

Trykk: Eget Kontor-offset.

Redaksjon:

Einar Berg
Jan Erik Ryen
Harald Berntsen
Line Dedichen
Kjell Hovden
Eyvind Viken

Ansvarlig: Eyvind Viken.

ABONNEMENTSPRIS:

den røde Arbeideren pr. år - kr.20.-
Røde Fane pr. år - kr.28.-
Pengene kan betales på postgiro 20 68 427
Merk talongen -A- for avisen og -RF- for
Røde Fane

STØTTEABONNEMENT:

den røde Arbeideren - kr. 30.- pr. år
Røde Fane kr. 38.- pr. år

"Torskekrigen" mellom Island og Storbritannia har rettet søkelyset mot kyststatenes politikk med ensidige fiskerigrenseutvidelser, og gjort det nødvendig for arbeiderklassen å klar- gjøre sitt standpunkt til en slik statlig politikk.

Kamp om råvarekilder

Karakteren av konflikten er et klas- sisk eksempel på kamp om nyfordeling av råvarekilder mellom imperialisti- ske land. Både Island og Storbritannia er høgt utvikla kapitalistiske industri- land, preget av monopolistiske produk- sjonsforhold og derfor aktive ledd i den imperialistiske kjeden. Eksisten- sen av monopolkapitalisme er ifølge Lenin det definitive kriterium for at et land er imperialistisk, og det er nettopp eksistensen av islandsk mono- polkapital som har gjort det nødvendig for den islandske staten å kreve mono- polistisk herredømme over fiskeres- sursene i islandske farvann for "sitt" borgerskap. Hva annet er dette enn eksport av kapital? Kampen for å ut- vide sitt territorium i havet, og for å tilkjempe seg monopol på å utnytte ressursene innen dette territoriet ka- pitalistisk, skiller seg bare i form - en fra kapitaleksport til utlandet. I begge tilfeller dreier det seg om å sikre seg råvarekilder for økt kapital- akkumulasjon.

Rovdrift og ressursbevaring

"Torskekrigen" er altså en konflikt mellom to fraksjoner av det imperia- listiske borgerskapet - den islandske og engelske monopolkapitalen. Ikke i noe land kan arbeiderklassen ta stand- punkt i slike konflikter, på grunn- lag av støtte til det ene eller det andre borgerskapets imperialistiske interesser. Men betyr det at arbeid- erklassen må stille seg nøytral i spørsmålet om ensidige fiskerigrense- utvidelser? Det ville være ensbetyd- ende med å godta anarkiet som i dag rårr med hensyn til å utnytte ressurs- ene i havet, et anarki som skjerper

konkurransen mellom enkeltkapitalene i fiskeriene og som fører til at ødeleg- gelsen av fiskeressursene framskynd- es. Fisken i havet er en biologisk ressurs som kan ødelegges for godt ved overbeskatning, og det eksisterer en øyeblikkelig fare for en slik øde- leggelse. I en slik situasjon må grunnlaget for arbeiderklassens stand- punkt i fiskerigrensespørsmålet være spørsmålet om hva som er mest hen- siktsmessig på kort sikt med hensyn til å bevare fiskeressursene.

Etter vår oppfatning vil fiskeri- grenseutvidelser kunne bidra til å forsinke ødeleggelsen av fiskeres- sursene. For det første fordi kyst- statenes monopolistiske herredømme over ressursene vil kunne bremse ut- byggingen av trålerflåter som operer- er internasjonalt. For det andre fordi ensidige grenseutvidelser vil frampro- vosere en internasjonal havrett som vil regulere fiskeriene.

Arbeiderklassens politikk

Slike tiltak endrer likevel ikke ved det faktum at fiskeressursene fremdel- es vil være underlagt kapitalistisk ut- nyttelse, og dermed gjenstand for rov- drift. Eksempelvis bestilte den is- landske fiskerikapitalen 50 nye trålere umiddelbart etter den først grenseut- videlsen (til 50 mil). For at ikke ar- beiderklassens støtte til nasjonale fiskerigrenseutvidelser skal arte seg som en støtte til den nasjonale kapital- ens rovdrift, vil det være nødvendig å reise krav som begrenser omfanget av rovfisket (så som krav om kvoter, fiskestopp, trålfrie soner, minstestål, fredete gyte- og oppvekstplasser osv.). Som den eneste klassen som ikke har

økonomisk interesse av rovdrift vil det være arbeiderklassens spesielle ansvar å reise slike krav.

I så måte er den viktigste oppgaven for arbeiderklassen i Norge å begren- se den norske fiskerikapitalens rov- drift. Det dreier seg i første rekke om det norske brislingfisket i Nord- sjøen, kystfiskernes fortsatte forsøk på å ødelegge den atlanto-scandiske sildestammen for godt, Mørefiskernes småseifiske (som Sunnmørsposten kal- ler statssubsidiert rovdrift) og det norske trålfisket etter ishavsreke ved Grønland.

Kommunistenes oppgave som for- tropp for arbeiderklassens kamp blir derfor å fremme parolen om å bevare havets ressurser for sosialismen. For å oppnå dette vil vi på den ene siden støtte kravet om ensidige fisk- erigrenseutvidelser, og på den andre siden understreke arbeiderklassens spesielle ansvar med hensyn til å kre- ve streng regulering av fisket innfor fiskerigrensa og i internasjonale far- vann.

Småborgerlig venstrepolitikk

Ved å gjøre kravet om å bevare res- sursene for sosialismen til hovedpa- role for sin kamp på dette frontav- snittet vil arbeiderklassen samtidig kunne avgrense seg skarpt i forhold til forskjellige borgerlige og småborg- erlige fiskeripolitiske aksjoner. Dette gjelder i særdeleshet den AKP-ledete Aksjon Kyst-Norge, som mobiliserer betingelsesløs støtte til norsk fiskeri- kapital og sprer illusjoner om norske kapitalisters ressursvennlighet. Der-

med er en sjølvstendig arbeiderpoli- tikk grunnlagt på arbeidernes egne klasseinteresser oppgitt. Støtte til det nasjonale borgerskapet betyr krav om bedre akkumulasjonsbetingelser for norsk kapital, og er ensbetyden- de med støtte til norsk imperialisme.

At dette til sjuende og sist blir det politiske resultat av småborgerlige bevegelser understrekes ytterligere av at AKP-gruppen betingelsesløs gav sin støtte til Tråleraksjonen i Stavanger, der norsk trålerkapital krevde statssubsidier på 20 mill.kr. (se dRA nr. 2/76). I sakens anledning uttaler Klassekampen at det er "viktig at arbeidere og fagorganiserte engas- jerer seg til støtte for småbøndenes og fiskernes krav".

Vi for vår del konstaterer at vår analyse av AKP-gruppen som en små- borgerlig interesserorganisasjon daglig bekreftes gjennom gruppens egen poli- tiske praksis. Ingen med forstanden i behold kan lenger være i tvil om at organisasjonens objektive funksjon i forhold til arbeiderklassen er å samle arbeiderstøtte til småborgerlige klas- sekraft, og den viker i så måte heller ikke tilbake for støtteerklæringer til norsk kapital. AKP-gruppens eksis- tens er derfor til hinder for framvek- sten av en revolusjonær arbeiderbeve- gelse, organisert på grunnlag av ar- beidernes sjølvstendige klasseinteres- ser.

BEKJEMP DET ZIONISTISKE «FOLKEFELLELESSKAP»

Sosialismen er den eneste løsning på det såkalte jødespørsmål. Den politiske zionisme er det forkjærte svar på Europas manglende sosialis- me. Parallelt med det kontrarevolus- jonære forsøk på å skape "sosialisme i ett land" går forsøket på å skape "rettferdighet for ett folk" (det jødiske) ved europeisk kolonisering av Pale- stina - finansiert av Rothschilds kapita- al. Det jødiske borgerskap har i sam- arbeid med imperialismen påtvunget det jødiske proletariat den zionistiske klassesamarbeids-ideologi, som be- nekter de jødiske arbeidernes inter- essefellelesskap med den internasjonale

le arbeiderklasse og hevder at jødene er et særlig ghettofolk, som alle har samme interesse.

Kibbutzene oppsto som et sosialis- tisk selvforsvar mot det jødiske agen- turs kapitalistiske utbyttings-tenden- ser. Selv om knapt 5% av Israels be- folkning bor i kibbutzer, brukes de allikevel i zionist-propaganda til å forkynne for omverden, at Israel, hvis økonomi holdes kunstig oppe av amerikansk kapital, er "demokratisk sosialistisk". Fagbevegelsen, Hist- dadrut, hadde opprinnelig som oppga- ve å boikotte arabisk arbeidskraft og arabiske varer og søker idag å integre-

re det jødiske proletariat i den kapi- talistiske økonomi. Her er den selv blitt den største eier i samarbeid med borgerskapet og dets militaristiske og rabbinistiske statsmakt.

Store deler av det jødiske venstre har imidlertid erkjent zionismens ka- rakter av en rasistisk trussel ikke bare mot palestinerne (som zionis- men har utsatt for de samme forfølge- lser, som jødene selv har lidd under i Europa), men også mot israelerne selv.

Etter å ha blitt fordrevet fra sitt land voldelig har de palestinske ara- bere vært fordømt til en ghetto-lignen-

de flyktningstilværelse og de omliggen- de arabiske stater har ikke ønsket å assimilere flyktningene. Araberstat- enes forræderi mot den palestinske befolkning har fått stadig flere av disse til å oppdage at ikke bare de zion- istiske, men også de arabiske makt- havere er deres fiender. Østblokkens "røde borgerskap" støtter den anti- kommunistiske arabiske reaksjon for å fremme sine egne økonomiske, poli- tiske og strategiske interesser i Mid- delhavsområdet blant annet gjennom sitt forslag om en palestinsk vest- jordansk ministat.

Veien fram mot et fritt Palestina åpent for alle uansett avstamning og eventuell tro må baseres på gjeninn- settelse av palestinerne i deres fulle rettigheter og anerkjennelse av det hebraiske samfunns selvbestemmel- sesrett. Den palestinske frigjørings- bevegelsens hovedoppgave må være å bidra til forenigelsen av det jødiske og arabiske proletariats sosiale revo- lusjon.

R. H.

STØTT JØTUL- ARBEIDERNE STREIK

**Over 300 arbeidere på A/S Jøtul er i streik.
Dette ble bestemt torsdag 19/2 — med
overveldende flertall. Vi ber om full støtte til
arbeidernes krav som er følgende:**

**—FULL ØKONOMISK OPPREISING
FOR DEN USAKLIG OPPSAGTE
ARBEIDEREN**

**—DRIFTSBESTYREREN OG DE TO
ARBEIDSFORMENNENE FJERNES**

**—FULL KOMPENSASJON FOR
PERIODEN MED SIT-DOWN**

KAMERATER!

Bakgrunnen for den konflikten vi nå er ute i, er at en arbeider ble usakelig oppsagt fra Jøtul. Etter to og en halv måned kom saken hans til forliksrådet, hvor det ble inngått forlik om at han fikk jobben tilbake, men ikke økonomisk oppreisning for den tiden han hadde vært ute av bedriften.

Bedriften stod svakt i denne saken, men maktet å presse den oppsagte arbeider til ikke å forlange full økonomisk oppreisning ved at det i forliksrådet ble lagt fram ei liste med 23 underskrifter fra arbeidere som gikk imot at han ble gjeninntatt. 22 av de 23 arbeidene har seinere erklært at de handlet under et følt press fra bedriftsledelsen, og har trukket underskriftene sine tilbake. Det har fremkommet at to arbeidsformenn har hatt befattning med lista. Det er videre helt klart at det var driftsbestyreren som la fram lista og brukte den som bevismateriale i forliksrådet. Driftsbestyreren må dermed anses for å være den moralske og praktiske ansvarlige for underskriftslista.

Arbeiderne på Jøtul reagerte skarpt, da lista var i strid med et enstemmig vedtak i verkstedklubben. At bedriftsledelsen våget å bruke slike pressmidler, kunne bare oppfattes som et forsøk på å splitte klubben, og å true sin vilje på de ansatte. Vi oppfattet øyeblikkelig driftsbestyreren som hovedansvarlig for denne saken. Det har i flere år vært et sterkt motsetningsforhold mellom driftsbestyreren og arbeiderne. Han har tidligere vært klubbformann, men har siden latt seg engasjere som bedriftsledelsens mann, og i den tiden har det vært flere aksjoner mot hans framferd. Det kan ikke bli akseptable forhold på vår arbeidsplass før denne mann er fjernet.

Vi har vært i sit-down siden fredag 13/2 kl. 13.00 og i streik fra torsdag 19/2 kl. 15.00. Vi har stilt følgende krav til bedriftsledelsen:

1. Den oppsagte arbeider får full økonomisk oppreisning for perioden han har vært usakelig oppsagt.
2. Driftsbestyreren og de to arbeidsformenn som har hatt befattning med underskriftsaksjonen mot denne arbeideren skal fjernes fra bedriften.
3. Det gis full lønn for alle arbeiderne i perioden med sit-down.

Fra tillitsmennene ved de største Jern og Metall-bedrifter i Oslo er det blitt uttalt full støtte til våre krav, og det ble på medlemsmøte i verkstedklubben onsdag 18/2 vedtatt å gi bedriftsledelsen en ytterligere frist til torsdag kl. 15.00 til å innfri våre krav. Istedenfor å motta dette tilbudet, har bedriftsledelsen fortsatt med å spre misvisende opplysninger om situasjonen og blankt avvist våre krav uten forhandlinger. Medlemsmøtet torsdag 19/2 så ingen annen utveg enn å gå til streik. Vi oppfatter dette som den eneste mulighet overfor en bedriftsledelse, som ikke gir det minste tegn til å ta sine ansatte alvorlig.

Vi oppfordrer alle fagorganiserte og alle andre som støtter våre krav om økonomisk og moralsk støtte. Vi retter en særskilt oppfordring til andre jernarbeidere om sympatiaksjoner og solidaritet.

VI SKAL FØRE DENNE STREIKEN FRAM TIL SEIER!

De streikende Jøtul-arbeiderne.

STREIKEKOMITEEN JØTUL

Adresse: Postboks 972, Sentrum, Oslo 1

Postgirokonto 22 71 880

Bankgiro: Bergen Bank knt. nr. 5001 20 97244

JØTUL- STREIKEN

fra første side

sikten med dette kom imidlertid fort for dagen, nemlig å manøvrere seg inn i forhandlingsposisjon, frata Jøtul-arbeiderne initiativet, og få dem til å gjenoppta arbeidet. Dette viste seg på klubbmøtet under sit-down-aksjonen den 18. februar, da Christiansen og Fiskerud med støtte fra klubbstyret på Jøtul møtte opp med et forslag om at Jøtul-arbeiderne skulle gjenoppta arbeidet i 12 timer for å komme i forhandlinger med bedriftsledelsen, som nektet å forhandle så lenge arbeiderne ikke arbeidet. Denne kapitalistlinja ble imidlertid avvist av Jøtul-arbeiderne, som i stedet ga bedriftsledelsen 1 dags frist på å innfri kravet om å fjerne en driftsbestyrer og to arbeidsformenn. Dagen etter sto bedriftsledelsen like steilt på sitt. Hos arbeidsgiverne i Mekaniske Verksteders Landsforbund hadde en håpet på at forslaget om å gjenoppta arbeidet i 12 timer skulle ført arbeiderne tilbake til jobben, og de forventet nå tydeligvis neste utspill fra Christiansen, Fiskerud & co. Dette utspillet ble lagt fram på møtet torsdag 19. februar, og gikk ut på at Jøtul-arbeiderne skulle legge sin skjebne i hendene på borgerskapets rettsapparat, dvs. stevne saken inn for Arbeidsretten og rusle tilbake til jobben! Nå viste Jøtul-arbeiderne sin modenhet og styrke. De tilbakeviste dette latterlige forslaget med 265 mot 14 stemmer, vedtok å utvide sit-down-aksjonen til full streik, og valgte egen streikekomite til erstatning for klubbstyret!

Dermed måtte Christiansen, Fiskerud & co. gå meduforrettet sak. Deres rolle har vært å oppnå det som forbundsledelsen i Jern og Metall ikke kunne klare. Forbundsledelsen har for lengst avslørt seg som direkte og åpent arbeiderfiendtlig, i Jøtul-konflikten ved straks å stemple sit-down-aksjonen som "ulovlig". Den trenger derfor avsløring i form av lavere deler av det faglige apparatet som kan opptre mer "militant", men nettopp i den hensikt å få streikende arbeidere tilbake til jobben. Det som har skjedd i Jøtul-konflikten, er en nesten nøyaktig gjentakelse av de samme sjiktetes operasjoner under NORGAS-streiken i 1970. Jøtul-arbeiderne har vist en avgjørende styrke og et ypperlig eksempel ved å avvise disse intrigmakerne og selv beholde ledelsen og initiativet i streiken.

LO-lakeienes intriger tok imidlertid ikke slutt med dette. De har fortsatt ved å forsøke å frata de streikende arbeiderne og deres streikekomite ledelsen ved å oppfordre klubber og fagforeninger til å sende økonomisk støtte til Jern- og Metall-avdelingen i Oslo, og ved å holde fast ved at disse pengene bare vil bli videreført til det fratrådte klubbstyret på Jøtul, og ikke til arbeiderne egen streikekomite. På denne måten forsøker Christiansen & co. for det første å skaffe seg et ytterligere pressmiddel overfor de streikende, for det andre å gjenopplive det faglige apparatet som Jøtul-arbeiderne har satt tilside til fordel for en særskilt streikekomite. De viser dermed at de vet at det gjelder å bringe konflikten inn i en legal form og under fagapparatets kontroll for å knekke arbeidernes kamp.

Jøtul-arbeiderne har likevel gjennomskuet og tilbakevist alle disse intrigene. Dette nettopp ved hjelp av valget av en egen streikekomite til erstatning for klubbstyret. På denne måten har de satt fagapparatet og dets intriger ut av

BILDET: Ut fra streikemøtet. Arbeiderne er enige om å gå til streik.

funksjon, og frigjort seg fra borgerskapets regel- og lovverk. Ved valget av egen streikekomite demonstrerte arbeiderne åpent at de ikke ville bøye seg for dommer om "ulovlig" streik, og dermed ble forbundsledelsens stempling av streiken som "ulovlig" og MVL's trusler om å bringe den inn for Arbeidsretten til døde fugleskremler. Bl. a. Sauda-streiken i 1970 har tidligere vist at når arbeiderne viser åpen forakt for Arbeidsretten, blir den ikke engang satt i funksjon, fordi borgerskapet har fått beskjed om at den ikke vil bli tatt hensyn til. Dette er også bakgrunnen for at MVL har latt truselen om Arbeidsretten bero. Jøtul-arbeiderne har med dette vist nok et eksempel på den veg som fører fram i dagens økonomiske kamp, nemlig den som går uavhengig av fagapparatet og tvers gjennom loven. Dette eksemplet er av spesiell betydning når arbeidere rundt omkring nå reiser kampen for egne krav på tvers av statens, LO's og NAF's "pakkeløsning" ved tariffoppgjøret. Både av denne grunn og på grunn av at en langvarig Jøtul-streik vil sette kjepper i hjulet for timeplanen for det samordnete oppgjøret, vil fienden i NAF og LO ikke sky noen midler eller intriger for å knekke streiken. Men holder Jøtul-arbeiderne fram som de stevner, er sieren likevel sikker! Bedriftsklubben på NORGAS har allerede med sin direkte støtte til streikekomiteen slått en bresje i Jern og Metall-byråkratiets forsøk på å isolere de streikende.

I tillegg til å demonstrere riktige kampmetoder har Jøtul-arbeiderne med sin streik vist et lysende eksempel på arbeidernes klassesolidaritet over landegrensene. Utgangspunktet for streiken var en usaklig oppsigelse av en utenlandsk arbeider. Nettopp i krisetider vil kapitalen enda sterkere enn for øvrig forsøke å utnytte kunstige motsetninger innen arbeiderklassen til å tvinge gjennom innskrenkninger og lønnsnedslag, ikke minst motsetninger mellom norske og utenlandske arbeidere. Med sin resolute solidaritetsaksjon har Jøtul-arbeiderne vist hvordan slike forsøk kan og må tilbakevises. Betydningen av dette viser seg ikke minst i Arbeiderbladet samme dag skriver om et "stort innslag av personer som ikke har nevneverdig faglig bakgrunn", er det ikke evne til klassekamp, men tvert om underdanighet under det faglige apparatet og klassesamarbeidsvilje det savner.

Støtt Jøtul-arbeiderne - på deres egne, utmerkede premisser!
Jøtul-arbeiderne kamp er hele arbeiderklassens kamp!

Oslo, 19. februar 1976

Til de streikende Jøtul-arbeiderne!

Kommunistisk Arbeiderforbund vil med dette uttrykke sin fulle støtte til Jøtul-arbeiderne besluttsomme kamp mot den usaklige oppsigelsen av en arbeidskamerat og mot en usedvanlig frekk bedriftsledelse.

Selv om Jøtul-arbeiderne står overfor en spesielt uklok bedriftsledelse, har kampen avgjørende betydning for hele arbeiderklassen, ved at den resolutt hevder klasse-solidariteten på tvers av nasjonale skiller i en tid da kapitalen i økende grad søker å spille på slike skiller i sin kriseovertakelse mot arbeiderne. Den er et lysende eksempel på arbeiderklassens internasjonale solidaritet og fortjener aktiv støtte fra alle arbeidere!

Som ventet har forbundsledelsen i Jern og Metall stemplet sit down-aksjonen som "ulovlig", helt på linje med Jøtulledelsen og dens klassefeller i MVL. Men dermed har forbundsledelsen bare bekreftet det som alle klassebevisste arbeidere visste på forhånd, nemlig at den står på kapitalens side mot arbeiderklassen.

Berettigelsen av arbeiderklassens kamp avhenger ikke av om borgerskapet og dets talsmenn ser på den som "lovlig" eller ikke. Arbeidernes kamp mot kapitalens utbytting og herredømme er alltid berettiget! Ved å stemple kampen som "ulovlig" søker borgerskapet å skremme arbeiderne tilbake til jobben. Erfaringene fra alle "ulovlige" streiker de siste åra viser at når arbeiderne tar utgangspunkt i sine egne klasseinteresser, og ikke i borgerskapets lovverk og rettsapparat, blir skremslene og dommene døde og maktesløse, og arbeiderne vinner full seier!

Bedriftsledelsens forsøk på å knekke kampen ved å kreve gjenopptakelse av arbeidet før forhandlingene viser at bare utvidelse av aksjonen til full streik kan bringe den på retrett. I denne situasjonen er valg av egen streikekomite til erstatning for klubbstyret absolutt nødvendig. Erfaringene fra andre "ulovlige" streiker viser det nødvendige både i dette og i aktivisering av alle streikende, jevnlig streikemøter og organisering av egen informasjonsvirksomhet overfor publikum. Det siste understrekes ikke minst av Arbeiderbladets skrivelser i dag om "mange utenlandske ansikter

blant Jøtul-arbeiderne, og om et såkalt "stort innslag av personer som ikke har nevneverdig faglig bakgrunn".

Forbundsledelsens holdning viser at den ikke minst farlige fienden fins i "egne rekker". Vi vil heller ikke unnlate å peke på nødvendigheten av å bedømme forskjellige former for tilsynelatende støtte med kaldt blod. Under NORGAS-streiken i 1970 manøvrerte en rekke klubb- og foreningsledere i Jern og Metall i Oslo seg inn i forhandlingsposisjon

ved tilsynelatende å støtte streiken, for så i neste omgang å bruke denne posisjonen til å tvinge de streikende tilbake til jobben. Se spesielt opp for erfarne intrigemakere! Sørg for å beholde initiativet og kontrollen selv, gjennom den egne streikekomiteen.

På disse forutsetninger er seieren sikker! Kommunistisk Arbeiderforbund vil nå kaste sine krefter inn i arbeidet for moralsk og økonomisk støtte til Jøtul-arbeiderne, både i og utenfor klubber og foreninger.

Kommunistisk Arbeiderforbund,
Faglig komite

PRESSEMEDLING

Bedriftsklubben ved NORGAS -Bryn. Oslo har på sitt medlemsmøte 24/2-76 behandlet den pågående arbeidskonflikt ved Jøtul og gjort følgende vedtak til uttalelse:

"Arbeiderne ved NORGAS-Bryn vil uttrykke sin fulle sympati med og støtte til de streikende Jøtul-arbeiderne. De krav arbeiderne har stilt er helt selvfølgelig ut fra den uhorste opp-treden bedriftsledelsen og dens representanter har vist.

Nødvendigheten i våre dager av direkte valgt streikekomite utenom det tradisjonelle faglige apparat for kamp forstår vi godt. Vi har sjøl erfaring for dette, og vi har styrket det faglige samhold og vår organisasjon gjennom slik erkjennelse.

I og med at den såkalte tillitsmanns-konferanse i forbundsavd. - regi har gjort uttalelser vedr. Jøtulkonflikten mot arbeiderne linje vil vi bare beklage innholdet i disse uttalelser. Å presse Jøtul-arbeiderne til en innlysende dom i "Arbeidsretten" som sikkert vil henvise dem til betingelses-løs oppgivelse av streiken - for deretter å "forhandle", er uhorst og et grovt brudd på prinsippet om arbeider-solidaritet.

La bare arbeids-"giverne" komme med borgerstatens lover og domstoler. Er kampen rettferdig ut fra arbeider-klassens oppfatning, vil den uansett kunne vinnes ved resolutt opptreden og med aktiv solidarisk støtte av arbeidere.

Vi oppfordrer bedrifts klubber og foreninger å yte sin støtte og hjelp direkte til Jøtularbeiderne streike-komite. La ikke NAF vinne det de nå opplagt ønsker skal bli: en (for dem) gunstig forpostfektning foran vårens tariffoppgjør.

Gjør NAF's forhåpninger til skamme!

Se opp for fiendens operasjoner innen "egne rekker"!

Full seier til Jøtul-arbeiderne!

Møtet vedtok også å bevilge kr. 500. - av klubbkassa samt å yte kr. 10. - pr. mann pr. lønnsdag for de streikende på først. fredag. Beløpene vil bli sendt direkte til Jøtularbeiderne streikekomite sin girokonto.

Bedriftsklubben ved NORGAS-Bryn

R: Borgersen s.
fung. formann

oppgjør uten at også næringslivets inntekter blir underlagt kontroll" sier NKP i løpeseddelen. NKP har imidlertid oppskriften på hvordan dette skal løses:

"Idag står store deler av næringslivet fritt til å bestemme prisene på produktene sine, og dermed også på inntektene sine. Dette kan motvirkes ved effektiv prisregulering. Prislovens fullmakter, som nesten aldri blir brukt, gir grunnlag for det" (Uthevet av oss). Bedre kunne ikke Thor Aspengren eller prislovens far venstre mannen Thagaard ha sagt det.

Under overskriften "Lavtlønnsprofil og nei til færre sosiale goder" kommer NKP's romantiske syn på Staten inn. Kravet bør være heter det "at statens medvirkning, uansett hvilke former den får, kommer den lavtlønnte til gode med størst beløp i kroner og øre".

Det synes å spores en viss bekymring for statens tapte inntekter i forbindelse med subsidier og skattelette og tap i form av nedgang i nominelle inntekter, men sier NKP "dette inntektstap må ikke dekkes ved nedskjæring av SOSIALE GODER OG YTELSE TIL ARBEIDSFOLK (uthevet av oss) heller ikke med økning i andre skatter, avgifter eller takster som rammer arbeidsfolk, men dekkes ved økt skatt på næringslivet". Ikke bedre vi husker har den tidl. formann i finanskomiteen i Stortinget Ragnar Christiansen sagt noe liknende.

For å bremse på arbeidsledigheten vil NKP også opprette et nasjonalt fond som skal ha som oppgave "å gjø tilskott til verksemder som kjem i vanskar, og som må permittere eller seie opp folk, eller som er truga av nedlegging. På denne måten kan ein trygja arbeids-plassane og bremse arbeidsløysa". Hvem skal så styre dette fondet? JO sier NKP "fondet må styrast av representantar for fagrørsla, arbeidsskjøp-arane og styresmaktena". For riktig å kunne trygge arbeiderklassens interesser slår NKP fast: "Fagrørsla må ha vetorett med omsyn til bruken av fondet, likeins når det gjeld permitteringar, oppseiingar og nedlegging av verksemder." Vi ser tydelig for oss fondstyret med Selvig-Kleppe og Aspengren og Aspengrens veto!

Det ligger en klar tendens i NKP's tariffutspill - en tendens som har sitt utspring i Furubotn's produktivitets-teori og som er i nøye samsvar med den strukturreformisme som praktiseres av de store revisjonistiske kommunistpartier i Europa. Bak ligger teorien om "beskjæring av kapitalismens herredømme over nasjonaløkonomien" - en statlig "demokratisk" ledelse med aktiv deltakelse og under kontroll av representanter for de arbeidende. NKP's ideolog Hans I. Kleven har tyensynlig hatt en sær vellykket dag på denne faglige konferansen.

Også innen SV er det en fraksjon som ligger på linje med den som kommer til uttrykk i NKP's løpeseddel. Da Skånlandutvalgets innstilling var til debatt, gikk SV inn for å påvirke DNA for å gjøre innstillingen mest mulig arbeidervennlig. På et møte SV hadde forleden i forbindelse årets 1. mai - arrangement, kjørte Finn Gustavsen denne linja: Støtte til det kombinerte oppgjør med gunstigst mulig resultat for arbeiderne.

Det er mulig at denne fraksjonen, hvis linje er en fullstendig kapitulasjon for borgerskapets og LO ledelsens for-søk på knebling av arbeiderklassen, er i mindretall innen SV. Vi advarer imidlertid å sette sin lit til det og til at fraksjonens talsmann F. Gustavsens innflytelse tilsynelatende ble svekket på partiets landsmøte forleden. Hans politiske linje, som i hovedsak har

KOMMUNISTISK
ARBEIDERFORBUND

Sentral adr.: Postboks 2863,
Kampen, Oslo 5

Bergen: Bjørn Løvdahl,
Sigurds gt. 17,
5000 Bergen

Tønsberg: Tor Larsen
Fagerheimsgt. 14A
3100 Tønsberg

Porsgrunn: Harald Baun,
3980 Åby.

Drammen: Peter O. Pedersen,
Solberggt. 10 b,
3000 Drammen

Kristiansand: Ingeleiv Henden,
Skutevn. 6 e,
4620 Vågsbygd

Lillestrøm: Marie Nordby,
Bekkevn. 4,
2006 Løvenstad

Trondheim: Ingmann Eidskrem,
Singsakerbakken 13,
7000 Trondheim

Vennesla: Ole Langeland,
4652 Øvrebo

Haugesund: Georg Vikshåland,
Box 1008 Rossebø
5500 Haugesund

Mo i Rana: Inge Myrvoll
Vikavegen 60
8600 Mo

KOMMUNISTISK
UNIVERSITETSLAG (KUL):

Bergen: Postboks 29,
5014 Universitetet, Bergen

Oslo: Postboks 3815
Ullevål Hageby
Oslo 8

Tromsø: c/o Finn R. Johannesen,
Strandgt. 5-7b,
9000 Tromsø

MARXIST-LENINISTISKE
UNGDOMSGRUPPER (MLU):

Postboks 41, 1345 Østerås

gått ut på å tvinge Arbeiderpartiet til å føre en "sosialistisk" politikk, er framleis gangbar mynt innen i alle fall det ledende sjikt innen partiet. Den nyvalgte partiformann Berge Furre og Finn Gustavsen har alltid vært og er framleis politisk sett som to dråper vann å regne. Den nyvalgte parlamentariske leder R. T. Larsens standpunkt til korporative tariffoppgjør kjenner vi fra NKP's stilling - taken og forslag til tariffoppgjøret i 1973. Kleppes prøveballong for statlige kombinerte tariffoppgjør.

Det er derfor all grunn til å være på vakt, ikke bare overfor borgerskapets og LO's forsøk på korporativisering, men også skjerpe blikket når det gjelder fordekte kommunisters og sosialisters "arbeider-vennlige" utspill.

EYV

NKP INN FOR ..

Fra side 1

landsstyre at "momsen på matvarer oppheves fra 1. april samtidig som lønnstakerne frafaller kravet om indeksregulering". Som rimelig var ble forslaget meget godt mottatt både på regjerings- og LO-hold. "Forslaget fikk en meget positiv reaksjon både i Departementet og i Landsorganisasjonen" uttalte NKP's faglige leder Kolbjørn Harbu i et intervju i Friheten.

Men tilbake til NKP og årets tariffoppgjør. I en løpeseddel som er utgitt på grunnlag av nevnte faglige konferanse slås det fast at et kombinert oppgjør betyr at lønnstakere, bøndene, fiskerne og folk i frie yrker skal få sine inntekter samordnet og underlagt kontroll. Men hva med næringslivets inntekter spør NKP. "Det ville være uhorst av fagbevegelsen å godta et kombinert

LES OGSÅ

GNISTEN

Organ for Kommunistisk Universitetslag

DNA OG SV SVIKTER SKIFT ARBEIDERNE

Fra side 1

Elektrolysehallen på Karmøy Fabrikker.

trekkes så ca. halvparten i skatt). Dette skulle være et godt eksempel på storkapitalens råtne spill og utnyttelse av arbeiderne og deres tillitsmenn.

I år, nærmere bestemt 1. april, skal arbeidstida for helkontinuerlig skiftarbeid reduseres til 36 timer, mot nå 38. Dette er etter min mening et nytt knefall for storkapitalen av AP og SV. Det er aldeles innlysende at pga at det dreier seg om 36 og ikke 33,6 timer, vil jeg påstå at vi er like langt. Bedriften kan dermed ennå lure seg unna ferievikarer. Hadde arbeidstida vært nedsatt til 33,6 timer, var bedriften nødt til å ta inn et ekstra skift.

Det har vært forhandlinger mellom bedriften og fagforeningen, som resulterte i brudd. Siden er samtlige forslag oversendt arbeidstilsynet. Så vanskelig er det altså å få oppleve en bortimot normal sommer når man arbeider i en halvstatlig bedrift i Norge, hvor noen påstår det er sosialistisk flertall på Stortinget.

Arbeiderne vet ennå ikke hvordan det hele ender. Man er øyensynlig ofre for spillet mellom de som styrer, sammen med de med pengene.

Arbeidsfolk bør merke seg SVs holdning i dette spillet - SV, som i lang tid i høye toner har forvissnet arbeidsfolk om at de går for fullt inn for

33,6 timer for helkontinuerlig skift. Dersom dette ikke bare var tomme ord og papirresolusjoner, burde SV stått fast på denne linjen, og tatt konsekvensen ved å stille mistillitsforslag til regjeringa. Ikke et ord er å høre fra SV nå, takk og pris for at jeg forlot dette løgnerpartiet.

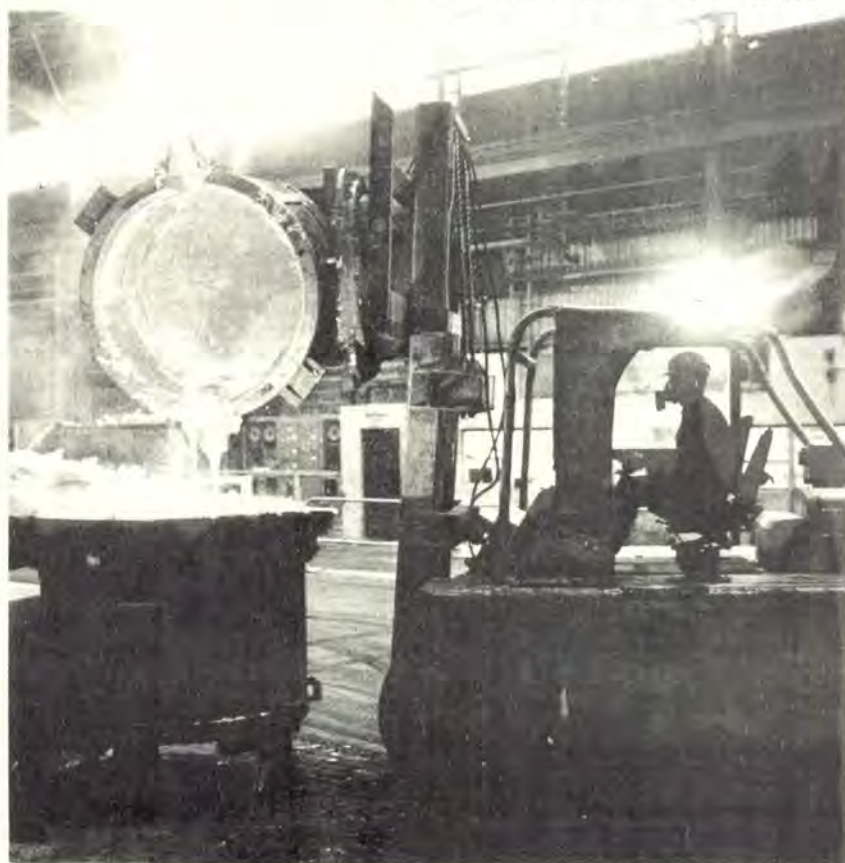
Hvor er nå parolen om å gjøre LO til kamporganisasjon? Skal noen gjøre det, trenger de verken SVs eller AKPs hjelp. Det er arbeidsfolka sjøl som nå snart må begynne å ta saken i egne hender, av oss kommunister skal de få den bistand de måtte trenge.

De som til slutt kommer til å presentere en skiftplan for arbeiderne ved Karmøy Fabrikker, skal vite at det står et enstemmig medlemsmøte bak kravet om en menneskelig sommerplan. Det er klart at dette er et prinsipp som ikke bare gjelder Karmøy Fabrikker, det gjelder alle på helkontinuerlig skift.

36 timer betyr bare at kampen for 33,6 timer må fortsette, likedan kampen for bedre miljø.

Vi har nok ikke nådd det endelige målet før arbeiderne sjøl har overtatt bedriftene. Det målet skal vi nå, kammerater.

GV

NASJONALSJÄVINISMEN OG ARBEIDERKLASSEN

Fra første side

lengre sikt gjelde for norsk skipsfart. Grunnen til dette er at et japansk monopol på skipsbygging vil favorisere japanske skip prismessig, noe som igjen vil gjøre det mulig for den japanske flåten å konkurrere ut andre nasjoners skipsfart.

Det spørsmål som nå reiser seg for verftsseier Berg og alle andre verfts-eiere og redere er hvordan en slik utvikling skal unngås, samtidig som det ikke må skje endringer i det økonomiske system. De forslag som fremmes fra representantene for skipsbyggingsindustrien innehar alle et element av proteksjonisme, dvs. et ønske om å gi fordeler til norsk industri framfor utenlandsk.

Forslaget fra de små bedriftene, hvis akkumulasjon for en tid kan sikres gjennom bestillinger fra norske

redere, er at borske redere må bygge sine skip i Norge. Imidlertid er dette en umulighet, for det første fordi redere alltid vil bygge sine skip der det er billigst, for det andre fordi norsk skipsfart for 90% vedkommende er beskjeftiget for fremmede land, og ikke nok med det, nettopp Japan er norsk skipsfarts største kunde. En slik politikk fra redernes side vil derfor bli møtt med fraktestriksjoner, noe de ikke vil tåle.

Det andre forslaget er at en må sette i verk tiltak rettet mot japansk eksportindustri. Således er det stadig flere i frihandelsforbundet (!) EEC som går inn for å nekte import av japanske biler, for på denne måten å spille de japanske industrigigantene ut mot hverandre. Men slike tiltak har den innebygde svakhet at de alltid vil fungere som en boomerang, idet de vil bli møtt av tilsvarende tiltak fra japansk side, og derfor også ramme de land som først satte i verk slike tiltak. Følgen av rene proteksjonistiske tiltak vil dermed bli en nedgang i verdenshandelen og til syvende og sist et krakk i verdensøkonomien.

Begge de løsningsforslag som legges fram er derfor ubrukbare, men flere seriøse forslag eksisterer heller ikke. Dette gjør at den rene proteksjonistiske linjen - i mangel av noe annet - vinner fram på tross av sine svakheter, og sammen med denne utvikles det naturlig sterke nasjonalistiske strømninger. Først og fremst vil selvfølgelig nasjonalsjävinnismen styrkes i småborgerskapet, fordi nettopp de vil tjene mest på en proteksjonistisk politikk.

Men det er også grobunn for at nasjonalistiske holdninger spres i arbeiderklassen. Dette skyldes den samarbidsideologi som er rådende blant norske arbeidere, hvor arbeider og kapitalist oppfattes som likeverdige partnere i kampen for å "sikre" arbeidsplassene. Når derfor kapitalistene forsvarene tiltak som ensidig styr-

ker den nasjonale kapitalen, vil derfor også mange arbeidere gå inn for slike tiltak. Men mens kapitalistenes forsvaret av de nasjonale interesser tar form av økonomiske tiltak rettet direkte mot utenlandsk kapital, vil arbeidernes kamp naturlig nok ikke ha en slik form, men uttrykke seg i motarbeidelse av utenlandske arbeidere (og i verste fall endog som kanonføde for de innenlandske kapitalistenes interesser).

Grunnen til dette er selvfølgelig at like så lite som norske arbeidere skiller mellom arbeid og kapital innenlands, like så lite vil de skille mellom utenlandsk kapital og utenlandske arbeidere. Den kamp som mange norske arbeidere fører mot fremmedarbeiderne, er derfor ikke noe annet enn et forvridt uttrykk for de nasjonale kapitalistenes kamp mot utenlandsk kapital.

Det er de forhold vi her har nevnt som er grunnen til at arbeiderklassen i Norge, som ikke innehar noen egne rene nasjonale interesser, i dag er i ferd med å bli en representant for småborgerskapets og borgerskapets

nasjonale kamp. Tragisk nok er det også arbeiderne som - i mangel av økonomiske midler - uttrykker disse interessene i deres mest åpenlyst avskyelige form, nemlig som direkte kamp mot utenlandske arbeidere.

En nødvendig betingelse for at arbeiderklassen skal frigjøre seg fra denne nasjonalsjävinnismen, er at de bryter med sosialdemokratiets samarbeidsideologi og innser at den handelskrig som er i ferd med å utspille seg mellom Japan på den ene side og Vest-Europa/Nord-Amerika på den andre, er en kamp mellom ulike kapitalistiske interesser, og derfor en kamp hvor taperen - uansett utfall - med sikkerhet er arbeiderklassen. Det nasjonalhysteri som småborgerskapet og borgerskapet nå er i ferd med å sette ut i livet må arbeiderne derfor ta klart avstand fra. For arbeiderklassen har det aldri vært noen oppgave å støtte opp om den nasjonale kapitalen, om den utbyttes av den ene eller andre nasjons kapital er for den ett fett. Arbeiderklassens oppgave er bekjempe kapitalismen, ikke kamp for den nasjonale kapitalen. Om ikke de norske arbeidere tar fatt på denne oppgaven, vil de for alltid være bundet til kapitalens skalting og valting med deres arbeidsplasser.

Verkstedeier Peter Y. Berg: Japan må ha innledet handelskrig mot Europa på skipsbyggingsområdet.

BLIND HØNE KAN OGSÅ FINNE ET KORN

Redaksjonen i Tjenestemannsbladet, organ for Norsk Tjenestemannslag, er ikke kjent for å være den mest årvåkne, den har imidlertid greid å trekke ut det viktigste punktet i vår resolusjon i forbindelse med streiken i de forskjellige statsinstitusjoner og gjengitt det i avisa. Vi gratulerer.

«Politbyrå» om Arbeidsretten

«Politbyrået» i en sammenslutning som kaller seg Kommunistisk Arbeidersamfunn har kommentert problemene omkring innstillingen fra lønnskomiteen på bl.a. denne måten:

«Den utvetydige lærdommen av streikskampene i Norge i 70-åra er at Hovedavtale, lovgivning og faglig apparat kan og må avvikles gjennom nedleggelse av de faglige verv og valg av egne kampeleider i form av særskilte streikskomiteer, uavhengig av om streiken er erklært ulovlig eller ikke. Videre har bl.a. Norgas, Saida, Sporveis- og Holmenkollane-arbeiderne vist at Arbeidsretten som et instrument i borgerskapets hendelse kan gjøres maktesløs ved å vise åpen forakt for dens gjøremål».

THAILAND - REAKSJONENS BASTION, REVOLUSJONENS ARNE

I forrige nr. tok vi for oss oppløsningen av SEATO og pekte på den allmenne tendensen til at det i Sørøst-Asia vokser fram borgerskap som i noen grad søker å tilrive seg en selvstendig politisk handlingsfrihet i forhold til stormaktene. Thailand er et land som er typisk for denne utviklingen, og det mest iøyenfallende uttrykket for dette er at de amerikanske basene legges ned og snart er avvirket for godt. At Thailand har opphørt å være en militærbase som USA kunne benytte seg av etter forgodtbefinnende, betyr likevel ikke på noen måte at landet har opphørt å være reaksjonens og imperialismens hovedbastion på det sørøst-asiatiske fastlandet. Økonomien er fortsatt i overveiende grad dominert av amerikansk og særlig japansk kapital. Utviklingen i Thailand har derfor avgjørende betydning for hva som videre vil skje i den øvrige del av regionen. Vi skal derfor gå litt nærmere inn på den interne økonomiske og politiske utviklingen i landet.

I oktober 1973 gjennomgikk landet en demokratisk revolusjon. Denne vokste fram på den misnøyen som hersket blant småborgerskap, lavere borgerskap og nasjonalt innstilte elementer innen statsadministrasjonen med den tiltakende økonomiske dominansen over landets økonomiske liv fra amerikansk og japansk kapital. Militærdiktaturet, som ble styrtet etter blodige gareslagsmål mellom politi og student-er, var et rent agentur for amerikanerne og levde høyt på en utstrakt korrupsjon.

Denne revolusjonen gikk imidlertid ikke særlig grundig til verks mot parasittene. Det var ingen sosial revolusjon, og også som politisk omveltning svært overflatisk. Den ble i virkeligheten en ren liberal fasadeforandring for det gamle herskerskiktet som tvers gjennom tumultene klarte å kløre seg fast i sine posisjoner. De landsforviste militærgorillaene kunne da også etter relativt kort tid vende tilbake til hjemlandet, trass i befolkningens raseri. Valget som ble holdt i januar året etter, var en ren farse. Landsbylederne lot seg kjøpe til å fikse stemmetallene til de gamle herskernes fordel, og det faktum at valgdeltakelsen var på under 50%, tyder på at ikke få hadde gjennomskuet svindelen.

Revolusjonen var likevel ikke uten progressiv betydning. Den thailandske arbeiderklassen fikk sine kampmuligheter betraktelig bedret for en tid, og en omfattende streikebølge fulgte i kjølvannet på omveltningen. Dessuten ble den revolusjonære litteraturen legalisert og spredd blant arbeidere og studenter.

Selv om arbeiderklassen foreløpig bare utgjør 1 mill. av en samlet befolkning på 37 mill., er den, på grunn av at den så og si i sin helhet er konsentrert i hovedstaden Bangkok, en politisk maktfaktor som borgerskapet vet å regne med og som det har tatt sine forholdsregler mot.

Etter revolusjonen fulgte et kort mellomspill med en provisorisk regjering, som blant annet lovet å innføre rett for arbeiderne til å organisere seg i fagforeninger. Den påfølgende restaurasjonen sørget for at løftet ikke ble innfridd, noe som gjør at kapitalen kan nyte godt av et ekstremt lavt lønnsnivå. Arbeiderne har imidlertid ikke helt latt seg stoppe av dette organisasjonsforbudet. De har stablet på beina et nasjonalt senter for koordinering av streikekampene, og i juni 1975 gikk arbeiderne til generalstreik. Denne ble ikke helt vellykket gjennomført, bl. a. fordi lederne manglet tilstrekkelig erfaring til å finne de riktige mottrekk mot regjeringens splittelses- og skremmelses-taktikk.

Det nye sivile, "liberale" regimet føler fortsatt en viss omsorg for på overflaten å markere seg med en demokratisk maske i forhold til

militærdiktaturet. Den voldelige undertrykkelsen av arbeiderne og de nasjonal-demokratiske kreftene, spesielt studentbevegelsen, er ikke derfor blitt redusert, men har bare skiftet karakter. De åpne inngrepene fra politiets og militærapparatets side er blitt erstattet av motdemonstrasjoner, bombeterror og likvidasjoner som foretas av parafascistiske grupper som er opplært av CIA og i hemmelighet oppmuntret og betalt av regjeringen. Nixon-doktrinen er også innenriks-politikk, og det at de fremste og mest radikale arbeiderlederne forsvinner "under mystiske omstendigheter", er ikke noe mysterium for andre enn de mest mystifiserte trehodene.

At revolusjonen i 1973 ikke fikk noen dyperegående økonomiske og politiske konsekvenser, kan ikke forstås utelukkende ut fra styrken hos de reaksjonære fraksjonene i borgerskapet, men også på bakgrunn av de motstridende interessene som hersket blant dem som kjempet den fram. Småborgerskapet i byene, som bare passivt støttet oppstanden, er det mest tilbakevengende av de skiktene som har satt seg opp mot den amerikansk- og japansk-dirigerte herskerklikken, artikulere sitt raseri innenfor rammen av en trang nasjonalistisk, halvfascistisk royalisme som frykter arbeiderklassens frammarsj i like høy grad som de hater de korrupte parasittene i samfunnets toppetasje. Studentbevegelsen, den drivende kraften i oktober-omveltningen, har derfor nærmet seg arbeiderne, uten at denne alliansen ennå har utviklet seg til noen slagkraftig revolusjonær bevegelse.

På kort sikt vil derfor sammenknytningen av klassekampen på landsbygda være av avgjørende betydning for revolusjonens skjebne i det hele tatt.

Thailand lever nå i den opprinnelige akkumulasjonens periode. Kapitalismen er på full fart inn over landsbygda, landets tradisjoner rives opp med roten, dets orientalske mystikk eksporteres til USA hvor den nå trives bedre enn i sin asiatiske vugge. De thailandske småbøndene ruineres i stor målestokk, og en svær industriell reservearmé av arbeidsløse hensleper en miserabel tilværelse i utkanten av de store byene. De småbøndene som fortsatt forsøker å kløre seg fast på sine jordlapper, er slengt inn i den kredittens malstrøm som den franske parselbonden i sin tid led drukningsdøden i. Veksten i folketallet, som er ekstremt stor i Thailand, er langt raskere enn veksten i antall arbeids-plasser utenfor jordbruket. Eiendommene stykkes opp, og den som kjøper jord, må stifte gjeld og kommer dermed i klørne på ågerkapitalistene som kjenner fordelene ved en høy rentefot og som vet at bøndene står maktesløse overfor dem. Når rentene ikke lenger kan betales, må eien-dommen selges til spottpris, dels til de større lokale grunneierne, dels til statstjenestemenn som har skaffet seg midler gjennom korrupsjonen og som forpakter jordstykkene, ikke til agrarkapitalister, men til småbønder som må avgi en del av produktet til eieren. Den rent kapitalistiske jordbruksdriften foregår i regi av den utenlandske, og spesielt den amerikanske, agro-buisness. Denne satser ikke som landets tradisjonelle landbruk på risproduksjon, men på luksusbetonet fruktdyrking som i hovedsak er innrettet på eksport. Det allmenne forfallet i landbruket som følger med oppsplittingen av eiendommene, sammen med den nevnte agro-buisness' økende inn-trengen, er i ferd med å forvandle Thailand fra riseeksportør til risimportør.

De sosiale motsetningene som denne utviklingen har skapt, gir opphav til en eksplosiv misnøy blant landets store folkemasser med de herskende tilstander. Som naturlig er på bakgrunn av den utkrystalliseringen av klassene som har funnet sted, splittes land-befolkningen politisk i hovedsakelig to retninger: En reformistisk bevegelse som ved krav om høyere priser på risen, lavere skatter, tiltak mot den svindelen oppkjøperne er beryktet for og som krever en nasjonal, ikke-korrupt statsadministrasjon, prøver å forbedre livsbetingelsene innenfor privateiendommens rammer. (Etter først med vold å ha stanset den første store bondedemon-

strasjonen i mai 1974, har regjeringen nå nylig gått med på å heve prisen på ris, noe som straks førte til opprør i arbeiderklassen.) Den andre retningen blant landbefolkningen, med basis blant de fattigste bøndene, jordløse dagarbeidere, halvproletarer og regulære landarbeidere, fører revolusjonær geriljakrig mot hele det bestående uvesen. Denne bevegelsen har allerede fått reaksjonens festning til å skjelve, og sammen med arbeiderklassen vil den en dag bringe den til fall.

J. L.

Det ble ikke rare resultatet. Nei, det er ikke tarifforhandlinger jeg tenker på. Der venter en seg aldri noe. I disse dager dreier alt seg om de olympiske leker.

Nå er det tid for analyse og diskusjon. Alt må gjøres for å finne fram til de feil som er gjort. Alle er naturligvis enige om at noe er galt når vi ikke vinner. Noen feil ligger helt i dagen. Se bare på de stakkars akterne. Her lot man de to siste aktive bli igjen hjemme. Dette ødela hele miljøet, de olympiske idrettsutøverne ble frustrerte og lite motiverte. Resultatet ble deretter.

En annen rent generell feil var at det var for få ledere. Det har gått rykter om at det var igjen en leder hjemme. Rene skandalen. Hvor i all verden skal lederne være om ikke på den olympiske arena?

Det er også vanskelig å forstå disponeringen av ledelsen på det åndelige plan. Ligner det noe å sende en alminnelig prest som sjelesørger for så følsomme ledere og aktører? Vi har tidligere hatt ledere som trengte mye omsorg før de fikk lov til å komme hjem igjen. Dette er enda vanskeligere å forstå når en vet at vi har biskoper som peker seg ut som representanter for olympiske ideer. Den ene av de som er selvskreven hadde sikkert tatt seg tid til en oppgave som ville skaffe ham så mye publisitet. Den andre kunne sikkert også tatt seg tid til en tur. Han kunne bare sløyfe noen barnedåper.

Antallet øvelser kan også med fordel økes. Vi må finne fram til aktiviteter som ingen andre driver med. Det er derfor mange som i årevis har kjempet for å få sparkstøtting med på det olympiske programmet. Her er mulighetene mange - individuell konkurranse og tomanns. Her sitter en på setet. Sist men slett ikke minst vil vi framheve nasjonstog - fire sparker etter hverandre med lederen sittende på den første med et norsk flagg i den ene handa og en rose malt smørbutt i den andre.

Kapitalismens sykdom og medisin: DET VESTTYSKE EKSEMPEL

"Tyskland vil derfor en dag finne seg selv på det europeiske forfalls nivå uten noen gang å ha stått på den europeiske emapisasjons nivå." (K. Marx i Kritikken av den hegelske rettsfilosofi).

Krisa i den kapitalistiske verdens-økonomi, liksom kapitalens og dens stats tiltak for å forhindre kapitalismens sammenbrudd, gir seg ut fra de forskjellige betingelsene forskjellige uttrykk i de forskjellige kapitalistiske land. Allment gjelder det likevel for kapitalen å utvide betingelsene for en ny heving i kapitalakkumulasjonen både gjennom en indre omveltning av produksjonsprosessen (for å høyne utbyttingraten) og gjennom en utvidelse av akkumulasjonssfæren (feks. kapital-eksport til de såkalt U-land). Å gjennomføre dette krever både skjerpet politisk undertrykkelse av arbeiderklassen og dens allierte i de kapitalistiske sentra og av frigjøringsbevegelsene i deres interesseområder. Samtidig er nasjonal kapitalens konkurransedyktighet internasjonalt avhengig av stor utbyttingsrate i det egne land.

Det er på denne bakgrunn en må analysere forholdene i Vest-Tyskland i dag. Det er på den annen side grunn til å trekke fram nettopp Vest-Tyskland som selv understreker den alvorlige fare fra den internasjonale kapitalisme. Kapitalens fortsatte herredømme over arbeidet vil i tida framover ha for dårlig råd til å kunne smykke seg med borgerlig-demokratiske rettigheter. Den kommende periode krever sosialistisk revolusjon hvis ikke kapitalproduksjonens grunnleggende anarki skal slå ut i åpent barbari. Den små(borger)lige ensidige konsentrasjon om, og "kamp" for å beholde disse rettigheter er i beste fall utopi, i verste fall uttrykk for antikommunisme. Bare en styrket arbeiderklasse kan garantere det borgerlige demokrati, og i denne sammenheng er denne type demokrati bare den beste utgangsposisjon for proletariats maktøvertakelse og opprettelse av sitt diktatur. Den politiske hverdag i Vest-Tyskland idag må derfor ikke forlede til moralsk indignasjon, men bedrefter bare sosialismens nødvendighet.

Den tyske kapitalismens særutvikling er historien om en arbeiderklasse på defensiven overfor et borgerskap med spesiell åpenhet overfor fascismen og dens metoder. Dette grunner i at dette borgerskaps undertrykkelsesorgan, staten, langt inn i den tyske imperialismens epoke var en militant keiserlig øvrighetsstat. Med andre ord: Den borgerlig-demokratiske revolusjon har aldri vært gjennomført fullstendig i Tyskland. Den borgerlige frihet/likhetsideologi har ikke slått gjennom den feudale rest. I den tyske variant av borgerdemokratiet har det alltid vært en keiserlig rett for borgerskapet å slå ned det minste forsøk fra arbeiderklassens og progressives side på å heve seg over sin stand med brutal hånd.

Likevel har de siste år utviklet seg mot skjerpet klassekamp i Vest-Tyskland. Kapitalakkumulasjonen begynte i Vest-Tyskland, som ellers i den kapitalistiske verdensøkonomi, å støte mot sine egne skranker i annen halvdel av 60-åra. Det statlige mottiltak var å smelte fagforeningsapparatet sammen med staten i enda sterkere grad enn før. Klassesamarbeidet skulle heves opp på et nytt nivå. Legeringens politiske uttrykk, sosialdemokratiet, introduserte trolldordet "samordnet inntektspolitikk". Politikkens juridiske uttrykk ble Loven om vekst og stabilitet av 1967 som påla "ansvaret for den økonomiske utvikling" likt fordelt på "arbeidsgivere", "arbeidstakere" og "myndigheter". Hensynet til "produksjonsøkningen" (som oversatt til et forståelig språk betyr noe sånt som profit) skulle bestemme lønnsøkningen. Men

ettersom arbeidere flest er interessert i å ha et ord med i laget i bestemmelsen av prisen på sin egen arbeidskraft, og ettersom "samordninga" i mange tilfelle førte til direkte nedsettelse av denne pris, brøt det ut en bølge av ville streiker i både 69 og 73.

De siste år har vært preget av massedemonstrasjoner (ikke minst mot den statlige vold) og i tillegg til mer isolerte tilfelle av "uoffisielle" streiker, en mengde proteststreiker som tross sin begrensede funksjon tyder på en politisk nivåheving i vesttyske arbeideres klassebevissthet. Dette står i sammenheng med at klasseantagonismen gjennom krisas blottleggelse av kapitalismen har trådt tydeligere fram. De statlige tiltak har nok medført en total korporativisering av fagforeningsapparatet, men de har bare kunnet utsette den krise de var ment å hindre. Offisielt er det ikke mye over en million arbeidsløse i Vest-Tyskland, men i tillegg har mer enn 2 mill. utenlandske arbeidere måttet dra hjem (til arbeidsløshet), og mer enn 1 mill. jobber halvdag. I denne situasjon tyr staten til nye (eller gamle) midler.

Fagapparatet er allerede en spesiell avdeling innen den statlige administrasjon/forvaltning. Men erfaringen har også vist det statlige vesen at det ikke kan foreta seg hva det må overfor arbeiderklassen bare med fagforeningsbyråkratiet, og det edderkoppnett av avtale-regler det omgir seg med, som redskap. Overfor arbeiderklassens motangrep må den borgerlige stat ty til utenomforvaltningsmessige midler av brunfascistisk type for å kunne skremme den til å "god"ta den hvide fascismens (korporativiserings) framstøt.

I tillegg må det framheves at arbeiderklassens viktigste allierte, mellomlaga, hvorunder statsansatte utgjør de største grupper (ca. 3,5 mill.), har oppvist en tydelig radikalisering i de senere år. Både dette forhold, og nødvendigheten av at ansatte i statsforvaltning identifiserer seg med dette felleskapitalistiske redskap som således kan bringes til å utføre en hvilken som helst gjerning mot arbeiderklassen og dens allierte, er den vesentlige grunn til at staten har tydd til midler for å hindre politiske "avvikere" adgang til offentlige stillinger. Dette "Berufsverbot" må likevel settes i sin repressive sammenheng.

Utviklingen av undertrykkelsesorganets åpne voldsanvendelse har skjedd parallelt med økningen i bevilgninger og ansatte i de forskjellige polititipeenheter i Vest-Tyskland og med militærøvelser med borgerkrig mellom de to klasser som hypotetisk utgangspunkt. Streikeledelser er blitt arrestert og fengslet, demonstrasjoner møtes med kølleslag, gevever og vannkanoner hvor vannet iblandes etsende væsker. Mer enn 50 mennesker er drept av politikuler siden -69, politiske fanger er blitt torturert, og fascistiske bombeangrep på progressives trykkerier overses. Fagforeningsbyråkrati (DKPere og SPDere) og bedriftsledelse suspenderer kommunistiske tillitsmenn fra foreningen hvormed oppsigelse fra jobben følger. Bedriftsbrannvern konsentrerer seg om skyteøvelser og fungerer som bedriftsvern. Avisselegere trakasseres av politiet på åpen gate. Og fra -72 altså, Berufsverbotdokument undertegnet av W. Brandt, opphøyet til lov 24. okt. ifjor. Siden den gang er 400 000 offentlig ansatte gransket og forhørt i tillegg til alle søkere til offentlige stillinger.

Alle som avskjediges eller avvises må selv bevise sin forfatningstroskap via kostbare rettsprosesser. Et eget hemmelig politi hvis offiserer er særlig fascistvennlige og delvis har en nazistisk fortid er satt på denne oppgaven. Det er verdt å merke seg at kristeligdemokratene gikk imot loven fordi den ikke gikk langt nok. Dermed tok sosialdemokratene, som støttet loven, på seg en moderat mine. Men i praksis rammer loven det minste radikale pip, ikke minst motstand mot fascismen. Men loven er allerede fulgt opp av en lov som gir 3 års fengsel for offentlig uttalelser til støtte for "handlingar som truer den nasjonale sikkerhet".

Det er nærliggende å trekke paralleller til 30-åra. Forskjellen er at sosialdemokratiet nå spiller hovedrol-

len i stedet for som den gang å spille ballen over i fascistenes hender. Sosialdemokratiets selvmotsigelse har trådt ut i dagslyset og motsier nå åpent sine egne idealer. På en annen side uttrykker den liberale forferdelse over Berufsverbot bare redselen for klassekampen når nå den historiske utvikling truer deres helligdom og tvinger dem til å ta et standpunkt i kampen mellom de 2 klasser hvis interesser er uforenlige. Men for det tredje er det bare arbeiderklassen som på sin vei mot den sosialistiske revolusjon kan garantere det borgerlige demokrati under kapitalismen. Denne har da også alltid måttet lide under og kjempe mot kapitalens allmene represjon.

T. B. K.

kronikk

DANMARK I KRISE

Fra vår korrespondent i Århus.

Den imperialistiske verdensøkonomi beveger seg på leirfotter, - vi er vitne til en krise som for første gang siden 30-årene har rammet alle land i den imperialistiske kjede med full tyngde. Og det er en krise som for første gang, i adskillige av landene, har kombinert høy inflasjon med høy arbeidsledighet. Stadig fler av de kapitalistiske land knaker i sine sammenføyninger, - og særlig hardt er Danmark rammet.

Det danske hverdagsbilde er preget, og preges i stigende grad av omkring 15% arbeidsledighet, av depresjon og lav kjøpekraft, og av en allmen bevissthet i befolkningen om at kapitalismen er inne i en fundamental krise.

Den økonomiske krisen har nemlig resultert i økende misnøye, i stadig større vansker for det kapitalistiske system med å rettferdiggjøre seg, og i det regjeringsførende sosialdemokratis mest grunnleggende politiske krise i dets historie.

For:

Sosialdemokratiet må forklare hvorfor kapitalismen må gjennom en "skjærsild" og renske ut "usunne" kapitaler, før akkumulasjon med en gjennomsnittlig regningssvarende profitt rate igjen kan fortsette. Det må forklares hvorfor det er en allmen "samfunnsmessig nødvendighet" at prisene stiger, at reallønnen synker og at, med jevne mellomrom, tusener på tusener arbeidere kastes ut av fabrikkene og må leve på en minimal arbeidsledighetstrygd.

Dette kan selvfølgelig ikke forklares som en nødvendighet på grunn av kapitalens iboende motsetninger, ikke som kriser som vil gjenta seg så lenge kapitalismen består, og som nødvendigvis vil resultere i arbeidsledighet og økt utplyndring av arbeiderklassen.

En slik forklaring vil kunne resultere i arbeiderklassens erkjennelse av kapitalismens forgjengelighet, av at borgerskapets eneste tilbud til arbeiderklassen er utplyndring og utrygghet.

På den annen side:

er det skuespill som på den parlamentariske scene stadig oppføres, - med partienes gjensidige beskyldninger om feil "politikk" som årsak til krisen stadig vanskeligere å finne tilhørere til.

Sosialdemokratiet er jo dessuten selv ansvarlige for den senere tids økonomiske politikk, - en annen forklaring på krisen blir derfor nødvendig.

Den mest nærliggende forklaring blir, i tråd med våre hjemlige reformister og revisjonister, å skyldte på for liten etterspørsel. Dette har da også fremstått som sosialdemokratiets offisielle forklaring på elendigheten.

Krisens egentlige årsaker:

Teorien om profitttrattens tendensielle fall er, som loven uttrykker, en tendenslov, som i perioder med høykonjunktur bare teoretisk kan utledes. Teoretisk kan en ut fra kritikken av den politiske økonomi utlede nødvendigheten av sykliske overakkumulasjonskriser i ethvert kapitalistisk samfunn. Allikevel vil, i perioder med høykonjunktur samfunnets overflateskinn gi illusjoner om kapitalismens uforgjengelighet, om velferdsstaten, - samfunnet med full sysselsetting og jevnt stigende forbruk.

Annerledes vil som nå, i kriseperioder, profitttrattefallet slå ut som en empirisk observerbar lovmessighet. Industrimaskineriet stoppes, arbeiderklassen kastes ut på gatene, og det hele fremtrer som en overproduksjonskrise.

Men dette er bare det uttrykk krisen gir seg. Krisens årsak ligger i selve den kapitalistiske produksjonsmåten. Kapitalismens logikk er utsugning av merarbeid fra arbeiderklassen. Arbeiderklassen produserer samfunnets verdier. Den nødvendige konkurransen mellom kapitalene presser imidlertid den tekniske utviklingen frem til et

Grunnloven slo igjennom

[illegible]

Glad Kløfta-bonde

Etter Høyesteretts nå velkjente dom i ekspropriasjonssaken fra Kløfta, uttalte Høyres Kåre Willoch at en nå hadde fått en motvekt mot DNAs ekspropriasjonerstatningslov fra 1973.

Denne loven, sa Willoch, "er blitt brukt av myndighetene til å press erstatningene ned under enhver rimelighet, og representerte derfor en trussel mot alle som eier noe som det offentlige kunne finne behov for".

Som en kunne vente, er Willoch ikke ute etter å gi en seriøs bedømmelse av 1973-loven. Som den baktunge borger han er, er han bare innstilt på å hisse flest mulig befolkningslag opp mot den borgerlige statens "angrep" på den grunnlovfestede eiendomsretten. Saken er imidlertid at loven av 1973 (som ble drevet igjennom av DNA, med hjelp av Venste og DNF) innebærer et angrep på de runnebyernes rettigheter, og ikke noe mer. Og det er ikke noe nytt at borgerskapet har lite til overs for folk som forlanger mange

penger for å leie eller selge grunn til kapitalister som trenger plass til fabrikkene sine.

Løven av 1973 er et ledd i borger-
skapetets kamp mot all privat jordeien-
dom. At lovforslaget i realiteten ble
ført i pennen av den borgerlige jus-
professor C. A. Fleischer - kjent for
sine feider med Løvenskiold og andre
godseiere - er en bekreftelse på at det
forholder seg slik. At Høyre må
framstille saken annerledes, kommer
delvis av at partiet ikke lenger kan
uttrykke borgerklassens interesser
helt ut, etter at sosialdemokratiet
overtok forvaltningen av en borger-
lige stat. Det kommer videre av at
partiets medlemmer i stadig større
grad har fått økonomiske muligheter
til å slå seg ned på landet.

Nye prisforskrifter

På denne bakgrunn følger Willoch opp med enda en misvisende kommentar til konsekvensene av Høyesteretts dom:

"Resultatet blir så vidt jeg kan se, at de som må avstå eiendom til det offentlige i fremtiden vil få erstatninger som ligger nær omsetningsverdien og det som det vil koste å kjøpe tilsvarende eiendom igjen." (Aftenposten. 28. januar)

Noe slikt vil på ingen måte bli tilfellet. Tvert om, vi kan være glade og trygge for at 1973-loven fortsatt innebærer iallfall en delvis svekkelse av grunneirnes muligheter til å inkassere spekulasjonsgjenvinst ved ekspropriasjon. Det er helt klart at de ikke i samme grad som tidligere vil kunne fungere som parasitter på den verdiokning som i virkeligheten er skapt i hele det øvrige samfunnet.

Saken er på Stortinget - som en følge av at den vedtok 1973-loven - forlenget har stadfestet nye regler for prisfastsettelse for jordeiendommer på det åpne marked. Denne reguleringen av "omsetningsverdien" (for å bruke Willochs uttrykk) skal bringe den offisielle markedsprisen ned på nivå med ekspropriasjonsprisen.

Forsåvidt kan en si at det dreide seg om et taktisk mesterstykke i DNAs kamp mot den private grunneiendommen: Først lanserte man en ekspropriasjonslov som måtte virke "urettferdig" overfor grunneierne, fordi den innebar at erstatningen ved ekspropiasjon ville ligge langt under omsetningsverdien. Derneft bøter man på denne "urettferdigheten" ved igjen å bringe de to pristypene på høyde med hverandre, ved å lovregulere markedsprisen!

Vi følger oss ikke brydd ved den kattepine som grunneierne er kommet i som følge av dette. Men selvsagt reagerer vi på at verken lover eller regler kan hindre dem i å ta så mye "under bordet" ved salg av jord, at de i vanlige tilfelle ikke vil måtte gå glipp av en anseelig spekulasjonsgevinst i framtida heller.

Men det viktige er at de ikke vil kunne få en slik gevinst i ekspropriasjonsaker. I slike saker vil

Forts. neste side

stadig høyere nivå. Dette medfører igjen at produksjonens konstante, ikke-merverdiproduserende kapitalandel øker fundamentalt i forhold til den menneskelige arbeidskrafts del. (Øking i kapitalens organiske sammensetning.) Men da det er den menneskelige arbeidskraften som er opphavet til profitten vil dette nødvendigvis medføre et fall i profittraten.

Dette er en nødvendighed under kapitalismen, og dette er den egentlige årsak til den krisen som nå brakklegger enorme kapitaler og driver verdensøkonomien mot sammenbrudd.

Småborgerskapet og krisen

Danmark har en arbeidsledighet blant de høyeste i Europa, og produksjon og investeringer avtar stadig. At krisen spesielt sterkt rammer Danmark bunnør i spesielle historiske og nasjonale forhold.

Den danske klassestrukturen er preget av et sterkt småborgerskap og lav sentralisering og konsentrasjon i industri-kapitalen. Hovedårsaken til dette er landbrukets langvarig dominerende rolle blant eksportnæringene, - frem til midten av 1960-årene var landbrukets eksportandel større enn industriens, og industrien var hovedsakelig basert på og kompletterende landbruket.

Etterkrigstidens høykonjunktur slår imidlertid også gjennom i Danmark, og i begynnelsen av 1960-årene skjer en rask ekspansjon i den industrielle sektor. Landbruket stagnerer, mens eksportindustriene fordobles i denne tiårsperioden.

Borgerskapet var allikevel bare i liten grad i stand til å utnytte høykonjunkturperioden til å gjennomføre en sturkturrasjonalisering og komme ut med en konkurranseedyktig industri, med gode akkumulasjonsbetingelser. Hoveddelen av ekspansjonen skjer i form av nye små og mellomstore kapitaler.

Lenger utover i 60-årene synker veksten i den produktive industrisektor, dette mens en økende del av den produserte merverdien kanaliseres ut i uproduktive, særlig service-sektoren. Veksten i disse uproduktive sektorer skyldes kortvarige høye profitter i disse, og hemmet utviklingen av bedrede akkumulasjonsbetingelser i de produktive industrikapitaler.

Dette har resultert i sen utvikling av det teknologiske nivå i industrisektor-

en, Danmark har derfor en inustri preget av lav organisk sammensetning.

Danmark har imidlertid i den internasjonale arbeidsdeling primært vært underleverandør av høyt spesialiserte varer, og har av denne grunn vært relativt konkurransedyktig overfor utenlandsk kapital frem til begynnelsen av 70-årene. Men når den internasjonale høykonjunktur er slutt på denne tiden, viser den småborgerlige næringsstruktur - de mange lite drivverdige småbruk, de urasjonelle industri-, transport- og handelskapitaler, sin dårlige konkurransevne.

Derfor er Danmark i en situasjon som i dag, hvor vi har allment svekkede akkumulasjonsbetingelser, arbeidsledighet, inflasjon og øket konkurranse i hele den imperialistiske kjede, og hvor dansk industri ikke er konkurransedyktig lenger.

Da hjælper det dårlig med en statlig aksellererende intervensjon i økonomien og mindre med en Anker Jørgensen som overfor arbeiderklassen bombastisk proklamerer at han står "til venstre for midten".

Sosialdemokratiets kriseplan

Sosialdemokratiet, hevet over de enkelte kapitalfraksjoners snevrere interesser, fungerer også i Danmark som totalkapitalens mest effektive uttrykk. Den sosialdemokratiske regjeringen Anker Jørgensen tok således for et års tid siden makten over etter Hartling-regjeringen, en regjering som klart arbeidet for spesielle deler av borgerskapets interesser. Jørgensen-regjeringen står imidlertid i en problematisk regjeringssposisjon, med grunnleggende politisk mistillit i velgermassen, samt i mindretallsposisjon i parlamentet under press fra både "høyre" og "venstre".

Regjeringens kriseplan har i første omgang tatt utgangspunkt i den offisielle forklaringen på krisen, - etterspørselskrise. For å øke etterspørselen, redusere arbeidsledigheten og "få hjulene i gang" ble derfor i oktober momsen satt ned fra 15% til 10%, med en varighet på fem mnd.

En tråd med tradisjonell keynesiansk politikk har logikken vært: økt kjøpekraft medfører større kjøp av konsumvarer, som øker konsumvareindustriens akkumulasjonsevner og sysselsetting, som igjen som ringer i vannet vil spre seg til produksjonsvaresektoren.

En reduksjon av arbeidsledigheten

har vært planens politiske imperativ, og dette har vært garantien for dens politiske støtte.

Når den politiske støtte mangler, og en i stedet er vitne til en økende mistillit til sosialdemokratiet og store streikebevegelser, er det fordi planen ganske enkelt har slått feil. Det uttrykk dette gir seg er en lav inflasjonsrate (3-4%), men en økende arbeidsløshet.

Årsaken er sannsynligvis at med den store arbeidsløsheten Danmark har resulterer ikke en såpass liten øking i kjøpekraften i noen vesentlig øket akkumulasjon, - for det annet fordi Danmark har en næringsstruktur som gjør at et lite merforbruk i hovedsak vil slå ut på en sektor for forbruksvarer som vil svekke handelsbalansen med utlandet ytterligere.

Kriseplanen har derfor i første omgang mislykkedes, og kapitalens forkvaklede logikk utfolder seg i aksellerende tempo. Sosialdemokratiet står overfor en økende politisk krise, med press fra såvel et mobilisert reaksjonært småborgerskap som fra en mobilisert arbeiderklasse hvis spontane kampkraft er økende.

Sosialdemokratiets svar på problem-
et, et svar som foreløpig bare i kime-
form foreligger, blir som i Norge steg
i retning av korporatismen. En kor-
porativ planstat med "indkomstpolitikk"
er kapitalens siste skanse i forsøket
på å løse krisen, og "indkomstpolitikk"
er et stadig hyppigere brukt ord i
dansk politikk.

Når den tradisjonelle keynesianske kriseløsning ikke slår stikk blir kapitalens eneste mulige løsning å forsøke i nasjonaløkonomisk perspektiv å presse lønningene ned gjennom statlige inngrep. Dette er da også det langsiktige perspektiv, som under planen Økonomisk Demokrati er den underliggende rasjonale. Planstaten, med statlig regulert inntektspolitikk å lå Skånlandutvalget er den politikk sosialdemokratiet legger opp til for fremtiden.

Foreløpig har imidlertid den danske arbeiderklassen kjempet hardt for den frie forhandlingsretten, og det ser ut til at kapitalen og dens lakeier vil oppleve ennå mer grunnleggende kriser i fremtiden.

W. P.

Høyesterettsdommer Knut Blom:
Overskjønnet måtte tilsidesettes.

den "offisielle", regulerte markesverdien måtte legges til grunn for erstatningen, og denne "markesverdien" er på forhånd regulert av den gjengse erstatningssummen!

Hva angår Kløfta-saken og en del liknende tilfelle, stiller det seg riktig nok litt annerledes, ettersom det her dreier seg om saker som ble aktuelle etter 1973-loven, men for de nye salgskriftene kom, Kløfta-eierne vil derfor få noe mer penger enn over-skjønnnet opprinnelig hadde tiltenkt dem, men stort flere konsekvenser vil Høyesterettsdommen ikke få.

Høyesterett som politisk organ

Og her er vi ved kjernepunktet for en politisk vurdering av Høyesteretts rolle i saken. Vi mener det er på tide å skjære igjennom alle spekulasjonene om at Høyesterett, ved å sette 1973-loven til side, har åpnet for en ny strid mellom dømmende og lovgivende myndighet i Norge. Selvsagt er Høy-

esterettsdommen et reaksjonært tiltak. Men det er karakteristisk for Høyesteretts politiske nivå og taperhet at den bare tør yppe kivi med Stortinget når den på forhånd må vite at dens handlinger ikke får noen som helst konsekvenser utover en slant ekstra-skillinger til en håndfull bufaste i Ullensaker. Hvis numiene i Høyesterett ikke på forhånd hadde kjent til de nye prisforskriftene, hadde de ikke engang våget å gi uttrykk for sine balsamerende oppfatninger.

Og i denne situasjonen oppnår de bare at deres oppfatninger blir ytterligere undergravd: For DNA griper saken begjærlig og slår den opp som et farlig framstøt, og klarer dermed å gi seg selv en ytterligere radikal fasade overfor det store publikum. Samtidig smiler DNA i skjegget. For DNA kjenner godt til hvor maktesløst Høyre er. DNA vet godt at Høyre og Høyesterett bare er "slakterborgere i sjakkett", som trekker seg tilbake til landet når det blir spørsmål om alvorlig politisk handling.

SKÅNLAND AVSLØRER HEMMELIG-HETEN BAK STATENS LØNNSKOMITE

Vi har tidligere vært inne på at mye av hemmeligheten bak innstillingen fra Statens Lønnskomité ligger i et forsøk på å skape et mønster for sentralisert lønnsfastsettelse og lønnsnedslag også for det private næringsliv.

Dette er nå bekreftet av direktør Hermod Skånland i Norges Bank (og mannen bak Skånlandutvalgets forslag). I et intervju med Arbeiderbladet om-kring månedsskiftet januar/februar uttalte Skånland:

"Hvis man gikk inn for en slik linje og staten som arbeidsgiver selv fulgte den, er det vel grunn til å tro at staten er så pass ledende overfor de høyere inntekter at også det private næringsliv vil følge med, særlig i en så trengt posisjon som det nå befinner seg."

AKP/SV med reaksjonært framstøt: stavnstrett for midlertidig ansatte ved Universitetet i Oslo

Kapitalismens utvikling - og spesielt i krisetider - setter småborgerskap og mellomlag i en stadig mer usikker stilling. Massene av småborgere og arbeidende mellomlag kan innta to alternative holdninger til denne situasjonen. Enten kan de slutte seg til arbeiderklassens revolusjonære kamp for et nytt samfunn. Eller de kan klamre seg til sine klassemessige posisjoner og søke å trygge sin stilling gjennom å vende tilbake til middelalderens privilegier og laugsreguleringer. Kommunistene søker å framelske den første holdningen. Fascismen i 30-åra hadde sin grunnleggende ideologiske basis i den siste.

Men fascismen er ikke død. Dette først og fremst fordi kapitalismen og dermed den fundamentalt usikre stillingen for småborgerskap og mellomlag ikke er død.

Med dette vil vi ikke hevde at de vitenskapelige assistentene Carl-Erik Schultz (AKP) og Didrik Seip (SV) bevisst har villet fremme en fascistisk ideologi og politikk når de i et forslag til forhandlingskrav fra vitenskapelig

ansatte medlemmer av NTL-avdelingen ved universitetet i Oslo foreslår at midlertidig ansatte eller ansatte på åremål som har vært ansatt i et visst antall år (f.eks. 3) garanteres fortsatt stilling ved UiO - og i denne forbindelse (hold dere fast!) sier at dette kan skje "ved prioritering av ansatte ved UiO ved ansettelse i faste stillinger".

Altså: Ved ansettelse i faste stillinger ved universitetet i Oslo skal midlertidig ansatte ved samme universitet ha fortrinnsrett framfor andre søkere, uavhengig av kvalifikasjoner (bare den nødvendige kompetanse foreligger). Dette vil være den praktiske konsekvens allerede av den foreslåtte ordning med garanti om fortsatt stilling ved UiO.

Bakgrunnen for at et slikt forslag i det hele tatt legges på bordet, er stansen i en påkrevd utbygging av antall faste stillinger, det økende antall midlertidig ansatte uten sikre utsikter til en framtidig fast ansettelse, og den økende omgjøring av faste stillinger til åremålsstillinger. Dette gjelder ikke bare universitetet i Oslo, men det høyere utdanningsvesenet generelt - og er et ledd i borgerstatens nasjonalisering og innsparring på vegne av kapitalen i en krise- og olje-tid. Dette fører til opptaksrammer, og dårligere undervisningstilbud og arbeidsforhold for studenter, og til en stadig mer usikker livssituasjon for mellom-laga av vitenskapelig ansatte.

Den eneste forsvarlige måten å bekjempe denne utviklingen på er å kreve en økning i antallet faste stillinger som kan svare til undervisnings- og forskningsbehovet. Kommunistene vil dessuten gjøre alt for å påpeke og klargjøre at denne kampen støter an mot kapitalen, at den bare kan vinne midlertidige seire og aldri oppheve mellomlagas fundamentalt usikre situasjon under kapitalismen, og at den må videreføres til en kamp for sosialismen under arbeiderklassens ledelse.

AKP og SV (v/Schultz og Seip) har imidlertid at ganske annet perspektiv. De mener at NTL-avdelingens oppgave som fagforening er å sikre "sine egne" midlertidig ansatte medlemmer, og la dem få forrettigheter framfor andre ved ansettelse i faste stillinger ved UiO. Så får midlertidige ansatte ved

NTL - 108-4

Forslag til forhandlingskrav

Bakgrunn:
Ved UiO er det for tiden nærmest fullstendig stopp i utbygging av nye stillinger. Ikke før og nå har det vært en god del stillinger som er besatt på åremål eller som engasjement. Blant de vitenskapelige stillingene gjelder dette f.eks. alle rekrutteringsstillinger og en del engasjement i andre stillinger. Vid anskes nå, som en følge av at det blir flere stillinger å få til overføring av stillinger mellom institutter og fakulteter, og eventuelt opprette ordninger der en del av stillingene blir engasjement. En slik utvikling er ikke i de ansattes interesse. Dette er ikke har vært så store problemer med å få arbeid etter at åremålet går ut, likevel er det, så vidt vi vet, ganske store problemer for folk i slike stillinger, og rett og slett for u å utdannet folk til det stadig stigende antall faste stillinger. Sår ekspansjonen stopper vil det naturlig nok bli alt for mange rekrutteringsstillinger i forhold til det begrensede antall faste jobber UiO nå har.

Forslag til krav:

1. Det gjennomføres en ordning slik at midlertidig ansatte eller ansatte på åremål som har vært ansatt i et visst antall år (f.eks. 3) garanteres fortsatt stilling ved UiO.
Gjennomføringen av en slik ordning er vel egentlig (litt sak. En må imidlertid være på vakt mot en ordning som bare gjør at en er sikret en eller annen stilling ved prioritering av ansatte ved UiO ved ansettelse i faste stillinger. Det vil være naturlig å kombinere en slik parantordning med en eller annen form for kompetansekrav, men en må passe på at dette ikke uttaler kravet ved at kompetansekravet skrur i været.)
2. En del rekrutteringsstillinger (vit.ass og stipendiater) oppføres til faste stillinger i mellomgruppen (ammunisi, lektor etc.). Dette vil kunne være en del av løsningen på det første kravet, og også opprette et mere rimelig forhold mellom antall rekrutterings- og antall mellomstillinger.
Hvis UiO går inn på dette kravet vil de sikkert prøve å hette ulikt ut fra budsjetttennsyn. De kan f.eks. si at 3 stillinger a 3000 kr. lønne vil være billigere enn 1 stilling a 9000 kr. Dette vil være en svært uheldig løse det problemet som har oppstått, og må avvise. Forøvrig vil et slikt krav antakelig kunne gjøre multiphetene større for å reise kampen blant folk i rekrutteringsstillinger, hindre at de som nå kjemper mot hverandre, og sikkert øke forståelsen for at det er nødvendig å organisere seg.
Til slutt vil vi nevne at vi anser kravet om oppheving av kvordningen for fastestillinger som et mindre vesentlig krav.

Carl-Erik Schultz

Didrik Seip

Teoretisk tidsskrift for
KOMMUNISTISK
ARBEIDERFORBUND

Postboks 286 4 0 0 Oslo

andre universiteter og høyskoler kreve samme garanti for seg på "sine" steder!

Sett bort fra det vitenskapelig og pedagogisk fullstendig forkastelige i dette prinsippet, så forsøker Schultz og Seip her å gjøre fagforeningene til laugsmessige korporasjoner som skal gjennomføre stedlig beskyttelse og privilegier for "sine" medlemmer. Dette er reaksjonært i ordets rette forstand, og må ses som et mønstergyldig uttrykk for mellomlagas utopiske og illusoriske drømmer om å stanse den økende usikkerheten under kapitalismen med å vende tilbake til middelalderlige former.

Vi tar ikke for hardt i når vi sier at

vi må tilbake til AKPs (og SVs) åpne tilslutning til Steng grensene-parolen mot utenlandske arbeidere for å finne en anledning som i samme grad vekker forundring over at nynazistene ikke har infiltrert og utnyttet disse parti-enes apparat i stedet for å rette skytset mot dem.

Forslaget fra Schultz/Seip fortjener utelukkende forakt - ikke minst fra midlertidig vitenskapelig ansatte, enten de befinner seg i Oslo, Bergen, Trondheim eller Tromsø!

B.

DAGBLADISMEN

Kommunister i dagens Norge blir ikke bortskjemte når det gjelder avislesestoff. Den eneste kommunistiske avisen kommer for sjelden ut. I mellomtiden blir en nødt til å la seg informere av borgerlige og småborgerlige organer. Det borgerlige samfunns stolthet er det "frie" marked med sine mange tilbud. Avismarkedets mangfold er et bedrøvelig og ensformig mangfold.

Men avis skal en ha, og kjøpet kommer lett inn i et vaneleie. I Oslo er Aftenposten, VG og Arbeiderbladet de mest utbredte avisene innen arbeiderklassen. I mellomlagene finner vi de store masser av Dagbladlesere. Her flyter Dagbladet på sitt sagnomsuste "frisinn". Å tro at Dagbladet er entydig "progressiv" i forhold til f.eks. Arbeiderbladet og Aftenposten er imidlertid en illusjon. Selv om middagsavisen riktignok ligger til "venstre" for de to store borgerlige morgenavisene i enkeltsaker, er Dagbladet i kraft av sin sterke småborgerlige tilknytning uttrykk for mer bakstreverske klasseinteresser enn sine to "ansvarlige" konkurrenter. Siden valget står mellom borgerlige og småborgerlige organer, er det selvsagt ikke graden av "politisk enighet" som er avgjørende. Poenget er å få informasjon om viktige politiske hendelser. Det kan neppe herske tvil om at Aftenposten og Arbeiderbladet er mer informative enn Dagbladet, selv om en i alle tilfelle er henvist til å lese mellom linjene for å komme i nærheten av sannheten. Dagbladets "informasjon" er alltid preget av tilfeldigheter og selvmotsigelser. Pluss den aldri sviakende eim av politisk porno. Med usvikelig sikker sans greier Dagbladet alltid å finne fram til det uvesentligste ved en sak. Norges nyeste politiske historie trer fram som en evindelighet personlig rivalisering mellom Nordli og Steen, Gustavsen og Ås, Larsen og Knutsen, ja, for den saks skyld Allern og Steigan. Hva med Storsletten og Solstad? Eller Skjønnsberg og Faldbakken? USA's politiske historie er et sammenhengende kjønslig og narkotisk orgie hvor løsningen på de store politiske gåter blir å finne mellom beina på Kennedys elskerinner eller i Kissingers testikler. En slik reduksjon av politisk historie til privathistorier er ikke bare reaksjonær, men også fordummende.

Dagbladet står innenfor en lang kulturradikal "venstre"tradisjon som organ for partiet Venstre - et parti som er blitt nokså mange etterhvert. Partiet har søkt å forene antagonistiske klasser gjennom støtte til både den herskende, synkende og oppadstigende klassens klassekrav. Venstres velgerskare har da også i partiets storhetstid rommet borgere, arbeidere og bønder i tillegg til det påfallende store innslaget av lærere og andre mellomlagsgrupper. At Venstres historie er historien om den evige splittelse, er på bakgrunn av dette lite overraskende: arbeiderne bryter ut og organiserer seg i Arbeiderpartiet, bondene splitter med Bondepartiet som organisatorisk resultat, reaksjonære borgere bryter ut og danner Frisinnede Venstre (og nylig DNF). Det mørkeste av det mørke bryter ut og danner Kristelig Folkeparti for å forvalte Lyset. Venstre overlever merkelig nok og står fortsatt for det syn at bare det finnes frisinn og folkehøyskoler nok, så vil alle bli medmennsker. Og når alle er det, finnes det ikke lenger klasser. At virkeligheten er venstretenkningens argeste fiende, overrasker ingen. Heller ikke at selvmotsigelsen er det eneste Venstre helt holder fast ved.

Dagbladet står likevel noe på siden

av Venstre. Kristenvenstre forarges av den fleipete pubertetsradikalismen. Konsekvens i trosspørsmål krever iallfall kristenfolket. Dagbladet er konsekvent antikristelig: det er imot statskirke og gjør samtidig narr av sekter og frikirker, det motsetter seg kristenskole og kristne barnehager, og er imot helvetet på helsemessig grunnlag. Det vil demokratisere Gud som aldri har hatt demokratiske pretensjoner. I en av Aksel Sandemoses romaner undrer en av hovedpersonene seg over kulturradikalismen som er imot prester men for kvinnelige prester. Kort sagt: vi kan rekne med at hvis kristendommen blir antikristelig, vil Dagbladet kjempe for å bevare kristendommen.

Like selvmotsigende er Dagbladet i spørsmål om kvinnesak og seksualitet. Dagbladet er imot kvinneundertrykking men for pupper og lær i utstillingsvinduerne. Det er mye ståpikk og kjekkasseri i Dagbladet, men liten sensualitet og lite varme.

Politisk sett er Dagbladet for kulturradikal for Venstre. At SF's dagsavis heter Dagbladet, er ingen hemmelighet. Avisens dyktigste og mest pågående journalister er SF'ere. Måten Dagbladet kastet seg inn i kampen mellom SF og NKP på ved SV's samling (les: splittelse), viser klart at det dreide seg om en intern "venstre"-krangel. Ingen tilfeldighet at det nye partiet heter Sosialistisk Venstreparti. Ved siden av kulturradikalisme og utopisk "sosialistisk" medmenneskelighet samt småborgervern kamouflert som økologi, har Venstre og SF det til felles at de ikke har funnet roffeste i arbeiderklassen. Men få partier har så mange "moraliske verdensmestere" som SF. Og få aviser utgyter så mye moralisme som det "umoraliske" Dagbladet. Når norsk moralisme omtales kommer vi ikke utenom AKP som betegnende nok alltid annonserer i Dagbladet når medlemmer og sympere skal anropes.

Under den kalde krigen vant Dagbladet en viss tillit blant kommunister og venstresosialister, fordi bladet til sine tider reserverte seg mot den ellers unisone kommunisthetsen. Håkon Lie gjorde Dagbladet den ære å utnevne det til kommunistisk dekkavis. Idag har Dagbladet rettet opp/ensidigheten fra dengang ved å markere seg overfor "enhver form for ekstremisme". Også i utenrikspolitikken har Dagbladet vist smidighet. Da Vietnamkrigen var i begynnerfasen, var bladet imot begge sider, både imot USA og FNL. Hvorfor? Fordi Dagbladet var imot vold! Etterhvert som Vietnamkrigen ble en åpenbar militær, politisk og moralsk skandale for USA, stilte Dagbladet seg "kritisk" til USA's "engasjement" (folkemord). Dagbladet beklaget amerikanernes "tragiske feilgrep". Da Saigon falt med et verdenshistorisk brak, og USA-imperialismen var fullstendig kompromittert, bidro Dagbladet til å skape et balansert bilde ved å trykke CIA-inspirert motpropaganda. Denne propagandaen var et ledd i Kissingers febrilske forsøk på å gjenoppbygge USA's "ære". Dagbladet talte med den nye tids stemme og viste igjen frisinn og tilpasningsevne. At vi ikke bør ha fordommer mot imperialismen i og for seg, har Dagbladet vist gjennom sin konsekvente støtte til sionismen.

Som organ for et småborgerskap på full fart mot proletarisering, må Dagbladet søke å vinne forfeste i andre klasser enn sin egen, f.eks. i arbeiderklassen. Dagbladet går på frierfotter og publiserer etterhvert en serie reportasjer som kaster lys over dårlige miljøforhold på arbeidsplassene. Men dette er vel å merke i

et tidsrom med stramt arbeidsmarked hvor det nettopp er viktig å ta vare på arbeidskraften. Når arbeiderne derimot reiser lønnskrav og truer med streik, klamrer Dagbladet seg til borgerskapet og jamrer om samfunnsansvar, samtidig som det klynker om lønnsnemd. Da avd. l av Jern og Metall under Kalheim i sin tid ba om en lusen lønnsforhøyelse på noen prosent, mens bondeorganisasjonenes krav lå på 20-tallet, ble Dagbladet livredd for de svimlende kravene. Ikke fra bondene, men fra arbeiderne(!). Dagbladet

viste selv samfunnsansvar ved å skrive en aggressiv leder hvor arbeiderne ble bedt om å vise måtehold og ansvar (les: lydighet). Det er ikke overraskende at en arbeiderfiendtlig avis som konsekvent går inn for lønnsnemd og voldgift, nåskotter diskret men tydelig over mot Skånlandsutvalgets innstilling. Hvor åpent Dagbladet vil engasjere seg får tiden vise. Kanskje går det troll i Dagbladets eget slagord: "Dagbladet alltid foran!"?

Ø.S.

Om blod & blodsmak

Er vi nordmenn noen sveklinger? Hva med oss nordmenn som ikke er kvinner men menn, er vi menn? Hvis noen skulle leve i tvilens kval, kan vi anbefale Arbeiderbladets olympiareportasjer i oppbyggelsesøyemed. Sjur Averholms ny-nasjonalistiske reportasje fra 5-mila i OL påviser klart at både æren og blodet er i orden - ja, for nordmenn, vel å merke: "Ivar Formos gull var mer enn gull verdt. Han reddet Norges ski-ansikt, tradisjonene, æren og - ikke minst - han opprettholdt respekten for norsk skisport. Viste at vikingblodet fra nord så visst ikke har sagt sitt siste ord." Ivar Formo feide bort enhver tvil om normenn-mennenes maskuline kjønnssegenskaper: "Det var den fjerde nordmannen og den første Oslo-gutten som gikk til topps i OL-langrennens desiderte manndomsprøve. . . . De tre siste maraton-vinnerne i OL er alle nordmenn. Det er verd å merke seg." Ja, det er det! 5-milslopere med mer tvil som etnisk bakgrunn "ravet i mål" . . . "totalt sprengt". 5-mila har utvilsomt gitt den ariske rasevitenskap et ytterst verdifullt bevismateriale.

Et skår i olympiagleden for mange

nordmenn var kanskje den svake norske innsatsen i alpine grener. Dette er det imidlertid ingen grunn til å bekymre seg om! Utfor og slalåm består jo bare av unnabakker, mens 5-milsøypa nesten bare består av motbakker. Altså passer de alpine grener utmerket for sør- og melleuropeernes late vesen, mens nordmennene viser sin oppdrift på alle plan i motbakkene, der det kreves asketisk vilje til å spare på det en har å rutte med, egenskaper som er en grunderkapitalist verdig.

Vi håper Arbeiderbladet vil fortsette sin utforskning av de ulike folkeslagenes vesen og karakter og dermed gi sportsreportasjene en dypere mening.

Vi minner for øvrig om at mange pakistanere har begynt å gå på ski i nordmarka i løpet av siste året. Kanskje Holmenkollrennene kunne varte opp med en underklasse for dem siden eliteklassen i anstendighetens navn jo bør stenge grensene? For øvrig vil vi finne det naturlig om Arbeiderbladet for framtida søker å slå sammen sportssidene og sidene for faglig politikk. Det er saklig grunn for det nå!

Arbeidsretten med taktisk retrett

Arbeidsretten har frikjent Norsk Sosionomforbund og Sosiale Etaters Fagforening, som var stevnet inn for retten på grunn av sin støtte til barnehagestreiken i Oslo i fjor høst. Streiken ble ikke dømt som "ulovlig", men "godkjent" som politisk demonstrasjonsstreik.

Ingen må tro at dette springer ut fra noen endring i Arbeidsrettens karakter av å være et redskap i borgerskapets hender. Tvert om: Frikjennelsen kommer ikke tilfeldig samtidig med at det faglige byråkratiet har forsøkt å få Jøtularbeiderne til å stevne sin sak inn for Arbeidsretten og nedlegge sin streik, men er nettopp et forsøk på å gjøre Arbeidsretten innbydende for bl. a.

Jøtul-arbeiderne, samt andre arbeidere som eventuelt kommer i kamp i forbindelse med vårens tariffoppgjør.

Dette understrekes ikke minst av at Arbeidsretten i desember gjorde Kringkastingens Landsforenings fromme forhåpninger om å få "godkjent" sin streik mot Statens Lønnskomite som politisk demonstrasjonsstreik til skamme ved å dømme den som "ulovlig".

Arbeidsrettens dom er for øvrig et problem for Norsk Kommuneforbund, som brukte sin stempling av streiken som "ulovlig" som begrunnelse for å suspendere styret i Sosiale Etaters Fagforening. Nå sviner den siste rest av det legale grunnlaget for denne desperate suspensjonen.

- Rogaland - ikke bare olje, forkynner SVs ukeavis NY TID i nr. 3 for i år.

For NY TID er Rogaland heller ikke bare arbeiderklassen. Derimot er det først og fremst tråleier, skipper og tråleraksjonsleder Elias Haakonsen (til venstre) og jærbonde Tarald Oma (til høyre), som NY TID over to helseintervjuer om deres problemer. Problemet er for Haakonsen at oljen truer med å ta fra ham den beste arbeidskraften, for Oma at han med 400 mål og 40-60 kyr kommer i konflikt med arbeiderklassen!

Kommentar er fullstendig overflødig. Klarere enn NY TID her selv har gjort kan ingen andre demonstrere hvilke interesser SV forfekter.

Side 10 — Ny Tid

Rogaland — ikke bare olje

KAMPEN OM ARBEIDSKRAFTA

På kort sikt er hovedproblemet hvem som skal betale. Vi må ha ei drift som er regningsvarende etter den arbeidsdagen vi setter inn. Allerede nå ser vi tendensen: De beste folkene er reist til borebrygger og industri i and. I Nord-Joan har generasjon etter generasjon drevet fiske. Problemet er ikke skutt, men tendensen er klar. Hvor skal vi ta arbeidskrafta fra? Og dette er jo ikke bare fiskernes interessekamp. Problemet rammer hele

næringa, f. eks. er det vi som holder fiskemelfabrikken i gang, sier Haakonsen.

— Det er min påstand at storbonder, i europeisk målestokk, ikke fins i Norge. De fleste på gårdene rundt omkring er vanlige kroppsarbeidere. De som eier gården, gjør også det arbeidet som må gjøres. Sjøl har jeg 400 mål, som min far og jeg driver sammen. Vi har 40-60 kyr, en del storfe.

Jeg har ofte vært skuffet over konflikten mellom bønder og fagorganiserte, som gjerne kommer til syne her.

Nedenstående har vi hentet fra den svenske avisa PROLETÄREN.

Hendelsene omkring Berge Istras forlis ha vært omgitt med mye mystikk. Da de to overlevende spanjoler ble brakt i land fikk de ikke komme i forbindelse med sitt lands ambassadør før de var avhørt av rederiets folk.

På pressekonferansen ble alle kontrollspørsmål fra pressen avvist av en myndig konferanseleder. Det svenske sjømannsforbundet uttalte åpent at det ikke hadde tillit til de liberianske myndigheter (skipet var registrert i Liberia og seilte under liberisk flagg). De forlangte at de to overlevende skulle komme til Sverige for forklaring. Dette selvsagt for om mulig få klarlagt om sikkerhetstiltakene var tilfredsstillende. Det norske sjømannsforbundet derimot uttalte at det hadde full tillit til både rederiet og de liberiske myndigheter!!!!!!

Om BERGE ISTRAS- ennå en gang

En fantastisk historia

av Notarius Publicus —

Historien om det først forsvunne og nå forliste fartyget *Berge Istra* inneholder alle de ingredienser som gör den til en sensationell nyhet for borgarpressen og massmedia. Borgerlige journalister har kunnet og kommer att kunne suga på denna karamell lunge och väl.

Efter ett osäkert trevande i början av januari släppte snart massmedia alla sina hämningar. Till att börja med lanserade man teorier om vad som kunde ha hänt denna jättekoloss till båt. Den ena teorin mer fantastisk än den andra och alla teorierna sökte sin näring i det övernaturliga, det otroliga.

Just att det inte fanns några spår av *Berge Istra* gav tillfälle att exploatera människans fantasi. Men i vårt land kunde mer än fantasin sättas i rörelse. En av besättningsmedlemmar var nämligen inte bara enda kvinnan utan också svenska.

Gienast blev nyheten intressantare. Den kom närmare. Är det något som den svenska journalisten älskar att hugga tag i och utveckla, så är det svenskarnas känsla för svenskarna. Och så giftermål förstas.

Därför steg nyhetens värde till maximum när det visade sig att det svenska flickebarnet stod i begrepp att gifta sig vid just denna sista resas slut. Föräldrarnas förtvivlan utnyttjades på sedvanligt sätt av borgarpressen. Den väntande modern vid telefonen blev förstasidestoff.

Men nog om det. Den svenska pressens känsla för väsentligheter är väldokumenterad. Låt oss återvända till teorierna om vad som skett med fartyget.

De borgerliga teorierna hade inte bara det gemensamt att de var mer eller mindre fantastiska. Ett annat gemensamt drag var att orsakerna till fartygets försvinnande var av den arten att de skyldiga var att finna antingen bland fanatiska kapare — Molucker eller något annat svartmuskigt folkslag eller något okänt folk från rymden som helt sonika slukat malmtan-

kern och fört den till en annan planet, där överproduktionen av tankbåtar inte var lika akut som här på Tellus.

Till de mera naturliga, "övernaturliga" orsakerna hörde teorier om jordbävningar, jättevägor, Vad som än hade hänt så var det i alla fall ingen hederlig skeppsnedare som kunde göras ansvarig.

Annars är det ju väl känt att den profit som görs på såväl malmtansporter som annan rederinäring, den tillkommer redaren.

Vi har våra funderingar, grundade på en krass verklighet...

ren. Det är också bekant att de försäkringspengar som redaren nu får lyfta över 100.000.000 kronor också tillkommer redaren.

Ett annat faktum som är intressant i sammanhanget är att stora malmtankers fått läggas upp på grund av bristande lönsamhet. Allt detta är ju konkreta fakta, som borde få den journalist som var intresserad av sanningen att söka spåra den skyldige på annat håll än i den indokinesiska övärldens skumma kvarter eller bland invaderande rymdvarelser eller andra över- och underjordiska krafter.

Anta att båten helt enkelt hade knäckts av en stor våg. I och för sig inte otroligt. De moderna tankbåtarna är inte byggda med tanke på större säkerhet utan med tanke

på större laster och större profiler. De moderna tankfartygen har blivit något av nutidens dinosaurier och kan gå under på grund av sin egen storlek.

Vem är ansvarig för detta? Sjömännen, varvsarbetarna eller de som beställer dessa fartyg och som tänker mer på profitten än säkerheten?

Frågan är generande enkel att besvara. Inte ens en skjutgale skjutjärnsjournalist skulle ha några större svårigheter att finna svaret.

Anta att explosionerna på tankbåten berodde på gasutveckling och någon form av spontan antändning. Vem bär i så fall ansvaret för gasutvecklingen, den bristande rengöringen eller den bristande ventilationen?

Svaret på den frågan är lika enkelt att ge. Så länge det finns människor som *ensamma* gör anspråk på att äga så får de också *ensamma* vara beredda att ta ansvaret. Det är en rimlig begäran.

Enligt rederiets representanter är emellertid en sådan olycka en spontan explosion inte trolig. Fartyget var enligt rederiet utrustat med ett så kallat inertgassystem. Dvs en obrännbar, oexplosiv gas hade pumpats in i tankarna och i det tomma utrymmet ovanpå lasten.

Det har aldrig tidigare inträffat att ett fartyg som pumpats med inertgas exploderat och sjunkit. Dessutom fanns det på fartyget ett nödgassystem om inertgasen inte skulle fungera. Det går ut på att fartygets avgaser som till större delen består av inerta gaser renas och pumpas in i lastutrymmena.

Om vi nu ska tro rederiets representant på att en spontan explosion inte var trolig så måste man alltså ställa frågan: Vad orsakade explosionerna? För explosioner var det frågan om. Enligt de två överlevande ögonvittnena var det tre åtskilda explosioner, vilket också talar mot att det skulle vara frågan om en mina eller spontana gasexplosioner. Vad var det då?

Tillåt oss att lansera ännu en teori, som har den fördelen att den inte stöder sig på något övernaturligt utan mycket naturliga orsaker. Den är väl förankrad i den krassa verkligheten. Vi kan presentera en misstänkt skurk med ett mycket gott motiv. Det har dessutom hänt förr.

Teorin är troligare och mänskligare än någon av de som hittills presenterats. Det är ofattbart att ingen av vårt lands alla duktiga journalister kommit att tänka på den. Vi kan också peka på en mänsklig faktor, som det ju annars i just sådana här sammanhang är så populärt att hänvisa till.

Den **mänskliga faktorn** i detta sammanhang skulle vara den rike skeppsredarens begär efter mer rikedom.

Brottet är inget vanligt skeppsbrott utan det betydligt vanligare: **försäkringsbedräget och mord**.

Motivet: Kunta lösa ut världens hittills största försäkringspremie: över hundra miljoner kronor. Och detta i en tid när andra redare får lägga upp sina fartyg på grund av krisen och den stagnerande handeln.

Vilka invändningar skulle göras mot vår teori?

Kanske följande:

Skeppsredaren är en god människa och skulle väl inte med berätt mod kunna låta trettioåtta oskyldiga människor offra livet bara för att tjäna hundra miljoner kronor? Visst skulle han det.

Bara under detta sekel har mer än trettioåtta miljoner människor offrat livet på profitens altare medan de skyldiga klatat med sina hundar och inför journalisternas kameror klappat små barn på hjässan.

Förresten kan de som kände Gustav Thorden garantera att också han var en god människa. Men vad har det med saken att göra?

Notarius Publicus

STREIK PÅ RAFNES: HOVEDAVTALEN- NÅ OGSÅ PÅ FRANSK!

Tirsdag 24. februar gikk 60 franske arbeidere ved Rafnes-anlegget til streik for dietgodtgjørelse og fri hjemreise til påske.

Arbeidernes streik retter seg mot det franske selskapet CMP. For å demonstrere sin internasjonale solidaritet - ikke med arbeiderne, men med kapitalen - har Norsk Jern-og Metallarbeiderforbund forsøkt å få arbeiderne tilbake til jobben uten at krava er innfridd. For dette formålet har hovedavtalen mellom LO og NAF blitt oversatt til fransk! Formannen i Langesund Jern og Metallarbeiderforening, Birger Bostrøm, forteller til Aftenposten: - De har fått utlevert hovedavtalen på fransk og burde være kjent med at streik i tariffperioden betraktes som ulovlig (! ! !).

Vårt svar på dette er: Send støtte-erklæringer til de streikende Rafnes-arbeiderne - gjerne både på fransk og norsk! Styrk klassesolidariteten over landegrensene, på tvers av LO-apparatets internasjonale solidaritet med kapitalen!

